

64. évf., 2010. VI. 3., ára 50 dinár

21

Jó Pajtás

Június 5.

Környezetvédelmi világnap, az emberi környezet napja

A jövő heti Jó Pajtás
címodala és posztere

A hét képe

Miközben vidékünkön, de a világ sok távoli részén is (mint például Manilában) özönvíz áraszt el mindent, addig más tájakon szárazság keseríti meg a lakosság életét – így az észak-kínai Kanszu tartományban is, ahol még a víztározók is kiszáradtak. Megbolondult a Föld éghajlata, vagy régen is így volt, csak most a tévének, internetnek köszönhetően mindenről tudomást szerzünk? Valószínűleg erről lehet szó...

A Káta-tanya 2010-es nyári programajánlata

Június 21–26. Zöld tábor

Július 5–10. Kézműves tábor

Július 12–17. Firka tábor

Július 26–31. Angol tábor

Augusztus 9–14. Kézműves tábor

Augusztus 15–22. Versmondó tábor*

Augusztus 23–28. Zöld tábor II.

*A versmondó táborral kapcsolatban bővebben
34. oldalunkon.

Jelentkezni a 024/731-222-es
telefonszámon.

Mobiltelefon: 062/ 629426

URL: <http://www.kataitanya.co.rs/>

e-mail: salas.katai@gmail.com

A leendő
tanítók,
tanárok

A legszebb hivatást választom

A pedagógusok világnapjára

Ki ne álmodozott volna arról óvodás korában, hogy óvó néni, iskolás korában, hogy tanító néni, felsős korában pedig tanár szeretne lenni?

A tanítói, tanári hivatás a legfontosabb és a legszebb a világon.

De tanítónak, tanárnak lenni közel sem olyan egyszerű dolog, mint ahogyan azt gondolnátok! Hiszen nem csupán feleltetni és dolgozatokat íratni kell. A tanítónak, tanárnak értenie kell a gyerekek nyelvén, határozottnak és következetesnek kell lennie. Olyannak, aki képes összefogni egy egész gyerekhadot, s közben igazságos és senkivel nem kivételez. Szigorú, és mégis szertik a gyerekek. Amit tanít, azt valóban jól kell tudnia, sőt a tanítás után még otthon is ugyanúgy folytatnia kell a munkát, mint nektek. Hiszen egy lelkiismeretes tanár készül a másnapi óráira, kijavítja a dolgozatokat, ellenőrzőket, füzetekbe írt feladatokat, ami bizony hosszú órákat elvesz az otthon töltött idejéből. Hogy mégis a legszebb hivatás, arra a péterrévei Samu Mihály iskola tanulói adnak választ: a hatodikos **Kovács Lotti**, **Fábián Diana**, a hetedikos **Solymosi Adrien**, **Szabó Szabolcs**, **Sívó Rebeka**, **Tóth Izabella**, **Pataki Andrea** és a nyolcadikos **Takács Enikő**.

Lotti szerint is nagyon szép a pedagógusi hivatás. Attól szebb dolog nincs a világon, mikor látod, hogy a kis gyerekek megértik azt, amit tanítás velük.

– Nekem nagyon megtetszett a tanítónő munkája – kezd a mesélésbe Lotti –, mikor elmentem édesanyámmal Óbecsére a Samu Mihály iskolába, ugyanis ott tanít. Láttam, milyen játékosan oktat, érthetően magyaráz, a kisgyerekek szintjén. Láttam otthon miként készül a másnapi óráira, hogyan javítja az ellenőrzőket, dolgozatokat... Sokszor kifárad, ilyenkor én is segítek neki a javításban. Valójában ő a példaképem. Szeretnék én is tanító-

nő lenni, mert ez nagyon szép hivatás. Nagy sikerélmény látni hogyan tanulnak meg a kis elsősök írni, számolni, hogyan fejlődnek negyedikig. Édesanyám és a mamám is támogat (aki szintén tanítónő), s most már valószínű, tanítónő leszek, s a családban én leszek a 8. pedagógus!

Dianának és Adriennek az angoltanárnő munkája tetszett meg. Nemcsak az órákon tanulják az angolt, hanem már hat éve különóránkon is gyakorolják ezt a világnyelvet.

– Az én anyukám is tanítónő – mondja Diana –, s ő is Óbecsén tanít, mégpedig a Sever Đurkić iskolában. Nekem is volt már sikerélményem, a gyermekhéten angolórát tartottam, ugyanis mi, diákok tanítottunk a tanárok helyett. Örültem, hogy fel tudtam kelteni a gyerekek érdeklődését, figyeltek rám, és meg is tanulták a tananyagot. Tetszik ez a hivatás, s egykor majd az alsó és felső osztályokban is szeretnék tanítani.

– Nekem az angoltanárnő a példaképem – mondja Adrien –, ő szeretett meg velem ezt a hivatást. Játékosan adja elő a tananyagot, így megkedveltem. A gyermekhéten magyarórát tartottam, s élmény volt látni, hogy mindenki megértette a tananyagot. Azt hiszem, nekem megfelelő hivatás lesz a tanári pálya. Igaz, a biológiát is kedvelem. Azt a tantárgyat kedvelem előadni, amelyiket kedvelik a gyerekek, s a biológiát mindannyian szeretjük.

– Én is biológiatanárnő szeretnék lenni – folytatja Enikő –, ugyanis megszerettem a biológórát, megismertedtünk a mikroszkóppal, s szeretem a természetet. Voltam már versenyen is. Igaz, a kémia is tetszik, szeretem ezt a tantárgyat is, mert órákon sokat kísérletezünk, meg kémiaversenyen is voltam már.

– A tornát szeretem, s azt hiszem, tornatanárnő leszek – jelenti ki Izabella. Mindenki szeret tornázni, s olyan tantárgyat nem is rossz tanítani, amelyet kedvelnek a diákok. Min-

dennapra bevezetném a tornaórát, mivel nem mindenki tornázik otthon.

Andrea a sokak számára legnehezebb tantárgyat olyannyira kedveli, hogy matektanárnő akar lenni.

– Már ötödik óta járok matekversenyekre – mondja Andrea –, mert értem a matematikát, s akármilyen példát könnyűszerrel megoldok. Sőt az internetről is szoktam letölteni példákat, s azokat is megoldom. Majd én is igyekeznék fogok, hogy az órán megértsek a tanítványaim a példákat, ha nem értik, újra, meg újra elmagyarázom. Arra törekszem majd, hogy játékos feladatokkal megszerettessem velük a matematikát.

Szabolccsal a műszaki tanár szeretett meg a tantárgyat. Tehát műszaki tanár lesz. Valójában egy tanárnak nemcsak oktatnia kell, hanem nevelni is. S a tanár úr el is szokott velük beszélgetni.

– Megtetszett, hogy a tanár úr fel tudta kelteni az érdeklődésemet a tantárgya iránt. Meg, hogy van humorérzéke. Ha valaki rosszkodik az óráján, óra végén szakít időt arra, hogy elbeszélgesse velünk, miért is kell órán odafigyelni, jól viselkedni. Tetszik a kez ügyessége, nagyon szépen tud rajzolni. Péntekenként fafaragásra oktat bennünket, s ott is el szokott velünk beszélgetni... Én is ilyen tanár szeretnék lenni – mondja Szabolcs.

– Rebekának a magyartanárnő, Samu Barbara a példaképe, ő is hasonló magyartanárnő szeretne lenni.

– Szeretem a tanárnőt, jól elő tudja adni a tananyagot. Ha nem értjük a nyelvtant, újból elmagyarázza. Az irodalomórára elhozza a laptopot, művészi előadásban is meghallgatjuk a tanult verset. Az idén már a nyelvi versenyen is értem el eredményt, továbbjutottam a körzeti versenyre – fejezi be beszélgetésüket Rebeka.

Koncz Erzsébet

Környezetük nyelve a magyar

Minél több nép nyelvén értünk, annál gazdagabbak vagyunk. Hiszen így amellet, hogy kommunikálhatunk más nyelven beszélőkkel, megismerhetjük kultúrájukat, vagy megérthetjük miről szólnak dalaik, könyveik. Az iskolában idegen nyelvként angolt, németet tanulunk, és természetesen saját anyanyelvünkön kívül a szerb nyelvet is, hiszen elengedhetetlen, hogy környezetünk nyelvét is megismerjük. Így vannak ezzel a szerb ajkú diákok is, akik sokat találkoznak a mi nyelvünkkel, és az iskolában magyart tanulnak.

A szabadkai Jovan Jovanović Zmaj iskolában Ugri Krisztina tanárnő foglalkozik ezekkel a tanulókkal, akiknek tudását és nyelvismeretét mi sem bizonyítja jobban, minthogy a nemrégiben megrendezett művészeti vetélkedőn környezetnyelv kategóriában első lettek Három kismalac című színdarabjukkal, amit magyarul adtak elő. A színdarab három szereplőjével, vagyis a negyedik osztályos **Aleksov Anával**, aki malacot játszott, **Resan Ivonával**, aki a mesélő szerepébe bújt és **Aradski Senaddal**, a mese farkasával beszélgettünk a magyar nyelvről magyarul.

– Négy éve tanulok magyart, itt az iskolában kezdtem el, előtte csak egy kicsit tudtam, amit az anyukámtól tanultam meg, mert ő jól beszél magyarul. Most már értek is és beszéllek is, ha magyarul kérdeznek, magyarul válaszolok, és apun kívül mindenkiel szoktam

magyarul beszélgetni. Az apuval csak azért nem, mert ő nem tud, de tanul egy kicsit. Vannak magyar barátaim is, velük is mindenről szoktunk beszélgetni. Fontosnak tartom, hogy sok nyelvet ismerjünk, a magyart is. Angolt is tanulok, az egy kicsit jobban megy, mert a magyar valamivel nehezebb, például megjegyezni a szavakat, megérteni a nyelvtant. Az elején rossz volt, mert nem értettem semmit, aztán elmondták szerbül is, és akkor megértettem. Először szerepeltem előadásban, én voltam a farkas, és elégedett vagyok azzal, hogy sikerült, még lámpalázam sem volt – mondta Senad.

Ivonáéknál a családban mindenki tud magyarul, így már hároméves korában elkezdtek őt tanítani a szülei, amit az iskolában csak folytatott.

– Otthon most már mindenkiel magyarul beszélgetek, habár szerb az anyanyelvem, és néhány dolog könnyebb is, mint a szerbben. A magyarban a legnehezebb az írás, sokáig tartott megtanulni az ékezeteket, vagyis hogy a betűkre mikor kell pontot vagy vesszőt tenni. A beszéddel, szavakkal nincs gondom, de ha valamit nem tudok, akkor átváltok szerbre. Nem tudok mindent, ezért, ha megakadok, otthon segítenek, meg vannak magyar barátaim is. Szerintem akkor is barátkoznánk, ha én nem tudnék magyarul, mert ők beszélnek egy kicsit szerbül, és így megértenénk egymást. Ha ők mondanak rosszul valamit szerbül, vagy

én hibázok a magyarban, akkor kijavítjuk a másikat. Ez jó gyakorlás, sokat tanulunk egymástól. Nagyon örülök, hogy első lettünk, jó volt részt venni az előadásban, és mesélőként nem is volt nehéz dolgom.

Ana is két-három évesen kezdett magyarul tanulni a szüleitől, mint mondja, az anyanyelve magyar, csak szerb osztályba jár.

– Apu jobban tud szerbül, mint magyarul, de anyu jól beszéli mindkét nyelvet, úgyhogy tőle és a kereszttestvéremtől tanultam meg beszélni. Szerintem egyáltalán nem nehéz nyelv, kivéve az írást az ékezetek és a dupla betűk miatt. A szavakat könnyű megjegyezni, kiejteni őket egy kicsit nehezebb volt, de most már az is megy. Sokat segítettem, hogy itt az iskolában is tanultam. Általában anyuval, a kereszttestvéremmel és az iskolában a magyar gyerekekkel szoktam beszélgetni, és vannak magyar barátaim is, meg szoktam magyar könyveket is olvasni. Furcsa is lenne, ha nem tudnék magyarul. Örülök, hogy megtanultam, sőt aput is szoktam taníttatni, most már neki is elég jól megy. Tavaly a Pirocska és a farkas mesét adtuk elő, én voltam Pirocska, de szerintem a Három kismalac sokkal jobban sikerült, meg első is lettünk. Nem volt nehéz megtanulni a szöveget, bár elég sokáig tartott, de nagyon tetszett a szerepem, én voltam az egyik malac. Sokkal könnyebb volt, mint amikor Pirocska voltam – jelentette ki végül Ana.

Sztojánovity Livia

Trianoni békeszerződés

**A Nagy Trianon-kastély, ahol a szerződéseket aláírták.
Épült 1678-ban Jules Hardouin-Mansart tervei alapján**

A trianoni békeszerződés az I. világháborút lezáró Párizs környéki békeszerződések rendszerének részeként, a háborúban vesztes Magyarország (mint az Osztrák–Magyar Monarchia egyik utódállama) és a háborúban győztes antanti szövetség hatalmai (Nagy-Britannia, Franciaország, Olaszország) között létrejött békeszerződés, amely többek között az Osztrák–Magyar Monarchia felbomlása miatt meghatározta Magyarország és Ausztria, Románia, valamint az újonnan létrejött Csehszlovákia és a Szerb–Horvát–Szlovén Királyság új határait.

A trianoni békét az 1920 tavaszán kinevezett Simonyi-Semadam Sándor kormányának két politikailag súlytalan tagja írta alá, s a kormány hamarosan lemondott.

A szerződés Magyarország (Magyar Királyság) új határainak megállapítása mellett 35 000 főben korlátozta a magyar hadsereg létszámát, megtiltotta légierő és nehézfegyverek tartását. Tartalmazta az akkor létrejött Népszövetség alapokmányát is. 1920. június 4-én magyar idő szerint 16.32-kor írták alá a franciaországi Versailles-hoz tartozó Nagy-Trianon-kastély 52 méter hosszú és 7 méter széles folyosóján, a Galérie des Cotteles-ben.

A szerződést nem írta alá a szintén az antanthoz tartozó Amerikai Egyesült Államok, amely akkor nem lett tagja a Népszövetségnek. Az USA és Magyarország később Washingtonban kötött békét: ez a Népszövetségre vonatkozó cikkelyek kivételével szó szerint megegyezik a trianonival.

A trianoni békeszerződést gyakran trianoni békediktátumnak is nevezték és nevezik – még aláírói és törvénybe iktatói is –, azt jelezve ezzel, hogy a szerződésben foglaltakat, a győztesek által a vesztesek számára diktált kényszer szülte.

A béketárgyalásokra meghívott magyar küldöttség 1920. január 7-én érkezett Párizsba, gróf Apponyi Albert vezetésével, soraiban gróf Bethlen Istvánnal és gróf Teleki Pállal. A delegációt azonnal a Neuilly-ben lévő Château de Madrid nevű szállóba internálták, és ott házi őrizetben tartották, azaz valójában nem vehettek részt a konferencián. Csak 1920.

január 16-án – a béketervezet végleges lezárása után – nyílt lehetőség arra, hogy a magyar küldöttség is előadhassa az álláspontját. Ekkor tartotta meg gróf Apponyi Albert a francia Külügyminisztérium földszinti dísztermében, a békekonferencia Legfelső Tanácsa előtt, híres „védőbeszédét”.

„Ily nehéz és különös helyzet előtt állva, kérdezzük, hogy a fent említett elvek és érdekek mely szempontja váltotta ki ezt a különös szigorúságot Magyarországgal szemben? Talán az ítékezés ténye lenne ez Magyarországgal szemben? Önök, Uraim, akiket a győzelem a bírói székhöz juttatott, Önök kimondották egykori ellenségeiknek, a Központi Hatalmaknak bűnösségét és elhatározták, hogy a háború következményeit a felelősökre hárítják. Legyen így; de akkor, azt hiszem, hogy a fokozat megállapításánál a bűnösség fokával arányban kellene eljárni, és mivel Magyarországot sújtják a legszigorúbb és létét leginkább veszélyeztető feltételekkel, úgy azt lehetne hinni, hogy éppen ő az, aki az összes nemzetek közül a legbűnösebb. Uraim! Anélkül, hogy e kérdés részleteibe bocsátkoznék, hiszen ezt benyújtandó okmányaink fogják megtenni, ki kell jelentenem, hogy ezt az ítéletet nem lehet kimondani oly nemzet fölött, amely abban a pillanatban, amidőn a háború kitört, nem bírt teljes függetlenséggel és legfeljebb csak befolyást gyakorolhatott az Osztrák–Magyar Monarchia ügyeire és amely nemzet ezt, mint a legutóbb nyilvánosságra hozott okmányok bizonyítják, fel is használta arra, hogy helytelenítse azokat a lépéseket, amelyeknek a háborút elő kellett idézniük.”

Ezután átvették a szerződést tartalmazó dokumentumot, majd pár nap múlva – lényegében anélkül, hogy figyelembe vették volna a magyar érveket – aláírták. Az új határokat elvileg a Woodrow Wilson amerikai elnök által megfogalmazott nemzeti elv alapján jelölték ki. Ettől azonban több esetben, stratégiai, gazdasági, közlekedési stb. szempontokra hivatkozva eltértek. Így kerültek egybefüggő magyar lakosságú tömbök is a határ túloldalára (például a Csallóköz, Székelyföld, az egykori Partium és Bácska egyes

„161. Cikk. A Szövetséges és Társult Kormányok kijelentik és Magyarország elismeri, hogy Magyarország és szövetségesei, mint a veszteségek és károk okozói, felelősek mindazokért a veszteségekért és károkért, amelyeket a Szövetséges és Társult Kormányok, valamint polgárai az Ausztria–Magyarország és szövetségesei támadása folytán rájuk kényszerített háború következményeképpen elszenvedtek.”
(Trianoni békeszerződés)

részei), noha legtöbbször ki lehetett volna jelölni megfelelő határt. A magyar tárgyalási stratégia alapvetően Magyarország területi integritásának megőrzését szerette volna elérni. Érveik az ország történelmi, földrajzi és gazdasági egységét igyekeztek alátámasztani. A szerződést végül a lényegében erre kinevezett Simonyi-Semadam Sándor kormányának küldöttei, Drasche-Lázár Alfréd rendkívüli követ és Benárd Ágoston, népjóléti miniszter írták alá 1920. június 4-én. A szerződést az 1921. évi XXXIII. törvénycikkkel iktatták be a magyar jogrendszerbe.

Magyarország (más néven Magyar Királyság vagy a Magyar Szent Korona országai) az alábbi területeket veszítette el:

- * Erdély és jelentős területek Magyarország keleti részéből (az ún. Partium, valamint a Bánság keleti része) Romániához került – 103 093 km², a Magyar Királyság 31,78%-a;

- * északon a főleg rutének által lakott Kárpátalja, a főleg szlovákok lakta Felvidék, a szinte csak magyarok lakta Csallóköz Csehszlovákiához került – 61 633 km², a Magyar Királyság 18,9%-a;

- * délen az újonnan alakult délszláv állam, a Szerb–Horvát–Szlovén Királyság része lett Magyarországból a Szerémség, Drávaköz (1163 km²), Bácska és a Bánság nyugati része, valamint a Muraköz (729 km²) és a Muravidék (947,8 km²) – 62 092 km², a Magyar Királyság 19,14%-a;

- * egész Horvát-Szlavónország – 42 541 km², a Magyar Királyság 12,87%-a;

- * nyugaton egy sáv Ausztriához került, ahol később az új területekből Burgenland néven önálló tartományt hoztak létre a már aláírt Saint Germain-i békeszerződés alapján – 3965 km², a Magyar Királyság 1,22%-a.

Szétmarcangolták: a Magyar

Királyságtól „elcsatolt” területek

Lola

A kedvencem egy tengerimalac. A neve Lola. A teste barnásfehér színű, a szemei feketék, a fülei rózsaszínűek. A kedvenc étele a paprika és az uborka, de megeszi a magvakat is.

Egy ketrecben él, ahol van egy cserépház. Ha unatkozik, felmászik a tetejére. Szoktunk vele játszani, pl. felöltöztetjük babaruhákba, egy koronát teszünk a fejére, és királynő lesz belőle. A testvérem megtanította rajzolni, persze sokat kell még tanulnia. Szereti nézni a rajzfilmeket is. Nagyon szereti, ha simogatják a nyakát.

Már kirándulni is volt velünk. A nagytatámnál is sokszor járt már. Mindig szerettem volna egy kiskutyát, de Lola pont olyan, mint egy kiskutya.

Van egy hörcsögöm is, akivel gyakran játszik.

Nagyon szeretem a kis kedvencemet.

Pivártsik Nikol, Szabadka

Mirci

Az én kedvenc állatom a macska, neve Mirci, nagyon Aszeretem. Nem olyan régen volt egy cicánk. Ezt a cicát apukám egyik barátja hozta. Még nagyon kicsi volt, talán egy hónapos. Egy egyszerű házi macska. A bundája szürk-fehér cirmos és a négy lába fehér, mintha zoknija lenne. Nappal sokat alszik, és ha meglát a családból valakit, nyarvog és könyörög, hogy engedjük be a szobába és szeretges-sük. Ha ölbe veszem, bújik és mindjárt dorombolni kezd. Nagyon szereti az egeret, egy óra hosszáig is eljátszik vele, mire megeszi, még a verebet is szereti. Ha véletlenül bejut a konyhába, felmegy az asztalra, és ilyenkor anyukám mér-ges. Egyszer mégis bevittük a szobába, elövettem egy régi babaruhát, és felöltöztettem, egy zsebkendővel bekötöttem a fejét. Elővettük a fényképezőgépet és lefényképeztük. Egy darabig tűrte, majd valahogy levette a fejéről a kendőt, nagyot neveltünk ezen. Sajnos egy hideg téli napon nem találtuk. Hiába hívta anyukám, hogy adjon neki enni, ő többet nem jött elő.

Máig sem tudjuk, hogy hova tűnt, nagyon sajnáltuk, mert szelíd és szeretetre méltó, játékos macska volt. Néha megnézem a felvételt, és fájó szívvel gondolok rá. Még mindig reménykedem, hogy hátha egy napon hazajön.

Papilion Csilla, Ada

ÁLLATKIRAKAT

Dió

Az én kedvenc állatom a kutya, ne-kem is van, és őt Diónak hívják.

Közepes méretű, fehér, fekete és barna színű a bundája. Rövid lábú, de nagyon izmos és zömök. Rendkívül aktív, okos természetű és barátságos. Az egész udvar a rendelkezésére áll, és csak akkor van megkötve, ha valami rosszat csinál.

Szerintem nagyon jó kutya, és so-sem válnék meg tőle.

Vastag Zsolt, Ada

Rigel

Az én kedvencem (na jó, nem léte-zik) egy nőtény tengerimalac, a neve Rigel (ejtsd: rájdzsöl).

Rigel angol tengerimalac (a tengerimalacok egyébként Dél-Amerikából származnak), hároméves. Drapp színű, huszonhat centiméter hosszú, kilencszázharmincöt grammos. Amikor összeismerkedtem vele, először megharapott, ám mára jó barátok vagyunk. Lakhelye a ketrece (nem a börtöne), aminek alja forgáccsal van beszőrva, van benne egy kuckó, mászóka, etető és itató. Az itatóban víz van (minő furcsaság), amit minden reggel cserélek. Az etetőben általában gyümölcs vagy zöldségfélék találhatók, amiket félnaponta cserélni kell. Saját magát szokta nyalogatni. A karmait szereti koptatni a kövön, ami a ketrecében van elhelyezve. Nagyon gyakran becsempész egy kis kaját a kuckójába, és ott eszi meg, majd szundít egyet. Egyébként a kuckója nagyon sötét. Sokat tévázik

(amikor persze be van kapcsolva). Egy alkalommal be is volt kapcsolva, amikor nyitva fejeztetem a ketrece ajtaját, és eltűnt. Le-fel kerestem, és nem találtam. Éppen szólni akartam a szüleimnek, mikor a fotelra néztem. Hát ott feküdt, és nézte a tévét! Ekkor odaugrottam hozzá és megöleltem. Élvezte, mert nagyon szeret.

– Anya! Tudod mi történt? – kérdeztem.

– Mi?

Elmondtam, mi. Anya nevetett No, ennyit erről. Nagyon szeretem, mert ahogy néz azokkal a szemekkel..., de ez egy másik fogalmazás lenne.

Rigelt szereti az egész család, és van is miért.

Tóth István, Ada

A róka

A róka vadállat, húsevő és nagyon Aokos. A bundája nyáron vöröses, télen pedig barna. A körmei nagyok, mint a fogai is. Hosszú, lompos, farka van. Lakóhelye: rókalyuk, faodú, sziklahasadék. Szőrméje drága, értékes. A róka hasznos állat, elpusztítja az egeret. Nemcsak ravasz, hanem okos is, sunyi, merész, némelyik még kecses is.

A nőtény évente egyszer szül. Csoportokban él. A család tagjai: nőtény, hím, kölyök. A rókáknak három fajtája van, az erdei, sivatagi és a sarki róka. Biztos olvastátok a Vuk című mesét, ott megtanulhatjátok, hogy és miként él a róka például: csirkével, libával, baromfikkal táplálkozik. Élelmét este szerzi be. Lassan, oszonva, sunnyogva vadászik, szemével csillant, mint egy csillag. Rengeteg mondást ismerünk a rókáról, de a legismertebb és legjellemzőbb rá a:

ravasz, mint a róka.

Nagyon nehéz őket megfogni, megsimogatni, nem lehet őket megszelídíteni.

Remélem, hogy az vadászok nem fognak rókákra vadászni, hiszen fontos szerepük van a természetben.

Bojcsity Dániel, Szabadka

HOROG

Pettyes busa

Hypophthalmichthys nobilis (Richardson, 1845)

Ismertetőjegyek. Nyújtott testű, de meglehetősen magas, oldalról lapított hal. Feje nagy, homloka széles, aránylag kicsi szeme a fej alsó részén helyezkedik el. Szája felső állású, a szögletéből húzott vízszintes a szem alsó szélénél húzódik. A hasúszók vonala mögött kezdődő rövid hátúszójában 10 elágazó sugár van. Farkalatti úszója hosszú, a széle homorú, 15–17 elágazó sugár támasztja. Mellúszói nagyok, hátrasímtva túlnyúlnak a hasúszók tövére. Hasoldalán egy jól látható él húzódik, de csak a hasúszók és a végbélnyílás közötti szakaszon. Pikkelyei aprók, számuk az oldalvonalon 114–120. Testének alapszíne ezüstös, amelyet szabálytalan barnás foltok márványoznak. Nagyobb példányai 50–70 cm hosszúak, de 1 méternél nagyobb is lehet.

Hasonló fajok. Alacsonyán ülő szeme mindegyik őshonos halunktól megkülönbözteti, csupán a rokon busafajjal téveszthető össze. A fehér busa hátúszójában azonban csak 6–7 osztott sugár van, mellúszói hátrasímtva el sem érik a hasúszók tövét, és a hasa már a torkától kezdve éles a végbélnyílásig. Vizeinkben előfordul a két busafaj hibridje is, amelyen a tulajdonságok keverten, illetve átmeneti jelleggel mutatkoznak meg.

Környezet. Eredeti hazájában folyóvízi hal. Szaporodni a folyók felsőbb szakaszaira vonul, majd onnan visszatérve a kiöntések planktonban gazdagabb, sekély vizeit keresi fel, ahol bőségesen talál táplálékot. Az áradások múltával visszatér a főmederbe, ahol a telet is tölti. A hazai

állományt nem jellemzi ilyen szezonális, de jól alkalmazkodó faj lévén egyaránt megél a folyókban, a tavakban és holtágakban, a víztározókban és a nagyobb csatornáknak.

Táplálék. Táplálékát főként plankton és szerves törmelék alkotja, amit a kopolyúíveinek belső oldalán kialakult készülék segítségével szűr ki a vízből. A planktonból inkább az állati szervezeteket fogyasztja, az algákat kevésbé.

Szaporodás. Természetes szaporodását a hazai vizekben eddig még nem észlelték. Mesterséges szaporításhoz 6–8 éves példányai a legalkalmasabbak, melyeket hormonkezeléssel készítenek petesejtjeik beérlelésére. Az ikraszemek száma anyahalanként 1 millió körül van, átmérőjük lefejtéskor 1–1,5 mm, de a vízben két-háromszorosra duzzadnak, s kikelésig lebegnek.

Elterjedés. Őshazája Kelet-Kína, de a honosítások következtében ma már több kontinensen is megtalálható. Európa középső és keleti részén széles körben elterjedt.

Jelentőség. Tógazdaságokban nevelt, gazdaságilag jelentős hal, noha mint zooplankton-evő bizonyos fokig őshonos halainknak is konkurens. Húsa a fehér busáénál ízezebb, telítetlen zsírsavakban pedig még gazdagabb, fogyasztása az érelmeszesedés és a szívinfarktus megelőzését szolgálja.

Harka Ákos–Sallai Zoltán:

Magyarország halfaunája című könyve nyomán

Steel-termékek kishorgászainknak

Díjalapunk ismét gazdagodott! A horgászainknak szánt ajándékkészlet a minap a Steel termékeivel gyarapodott. Újvidéki fémmegmunkáló műhelyről van szó – alapítótulajdonosai a Turković fivérek –, amely évtizednél is hosszabb ideje gyárt horgászfelszerelést. Nem orsókat, horgászbottokat..., hanem számos olyan terméket, amely a horgászás során nélkülözhetetlen. Ha nem is mindennap, de előbb-utóbb szükség mutatkozik iránta.

A műhely már kezdetben azzal alapozta meg hírnevét, hogy nem volt hajlandó silányat készíteni. A Steel célja, hogy jót és tartóssá gyártson. Ennek elérése végett termelésük során fókuszált figyelmet szentelnek a feldolgozási szánt alanyagoknak. Annak ugyanis kifogástalannak kell lennie. A Steel-termékekbe beépített fémanyag gyakran többbe kerül, mint amennyibe a távol-keleti silány késztermék! Ennek eredményeként a szóban forgó műhelyből a hozzáértő megmunkálás után tartós végtermék kerül ki, melyben hiba nincs! Ennek ellenére a Steel-termékek egyáltalán nem

Stevan Turković
a Stell egyik termékével

drágák, vidékünk horgásza is simán megvásárolhatja őket.

A műhely folyamatosan újít, rendszeresen fejleszt ki új termékeket. Kezdetben a horgászszékei által vált ismertté, majd következtek a sztringerek (halbilincsek), a bottartók (a legegyszerűsebbektől kezdve a sajátos szerkezetű összeszerelhetőig), a műcsalik, az etetőkosárral ellátott emelőhálók... És mindig a jó minőség állt, és áll mai is az első helyen.

Most már ívnek(?)

A halismertetőnkben idézett könyv anyagát nincs szándékunkban megkérdőjelezni. Csupán hozzászólunk, hogy a megjelenésétől eltelt időszakban a busák itteni ívásával kapcsolatos ismeretek némileg bővültek. A halszakértők már huzamosabb ideje mondogatják, hogy a vizeinkben uralkodó életfeltételekhez a busák előbb-utóbb alkalmazkodhatnak, és akkor már nálunk is sikeresen ívhatnak. Ez, úgy tűnik, tavaly nyáron bekövetkezett. A Halvédelmi és Haltani Társaság terepezői az Újvidék alatti Duna-szakasz kiöntéseiben a fehér busa és a fehér amur ivadékára bukkantak. Kis vízterületen óriási egyed-sűrűségben verődtek össze az apróságok. Egyelőre nem bizonyított, csupán nagyon valószínű, hogy az ívás helyben történt, és nem halgazdaságból kimenekült állományról van szó.

Az ártéren talált kis amurok...

...és kis busák egyike

Elérhetőségeink

Lévelel: **Jó Pajtás (Horog), Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad**

e-mail: **jopajtas.bum@magyarszo.com**

g-mail: **dunaimisi@gmail.com**

telefon: **021/457-100**

mobil: **064/467-10-55**

• Ezen a napon történt • Ezen a napon történt • Ezen a napon történt •

Június 3., az év 154. napja. Az évből még 211 nap van hátra.

Névnapok: Klotild, Bercel, Berec, Cecília, Cecilián, Célia, Cicelle, Cilla, Heliodor, Hélios, Kelvin, Kevin, Seila, Seja, Tilda, Zília, Zille

A **Cecília** latin eredetű női név, a Caecilius római nemzetségnévből származó férfinévek női párja. A név alapszavának jelentése: vak. Férfi párja: Cecilián.

Híresség: Esztergályos Cecília magyar színművésznő.

1965 – Az amerikaiak első űrsétája: Edward White, a Gemini-4 űrhajósa 20 percet tölt kint az űrben, két hónappal az első űrséta (a szovjet Alekszej Leonov) után.

2006 – Szerbia és Montenegró a május 21-i népszavazást követően hivatalosan is feloszlik; mindkét tagja független állammá válik.

Ezen a napon születtek:

1899 – Békésy György magyar származású Nobel-díjas fizikus (†1972)

1906 – Josephine Baker (er. Freda Josephine McDonald) amerikai táncosnő (†1975)

Június 4., az év 155. napja. Az évből még 210 nap van hátra.

Névnapok: Bulcsú, Fatima, Fatime, Ferenc, Kerény, Kerubina, Tormás

A **Fatima** arab eredetű női név (magyarosan Fátima), többek között Mohamed próféta legkisebb leányának a neve volt. A név jelentése: csecsemő-jét elválasztó.

1920 – Versailles-ban, a Nagy-Trianon-palotában aláírták a Magyarország területének kétharmadát elcsatoló trianoni békeszerződést.

1942 – Elkezdődik a Midway-szigeteki ütközet, amely fordulópontot hoz a II. világháború Csendes-óceáni hadszínterén.

Ezen a napon születtek:

1911 – Milovan Gyilas (Milovan Đilas) montenegrói szerb születésű kommunista partizánvezér, jugoszláv politikus, társadalomtudós (†1995)

1975 – Angelina Jolie amerikai színésznő

Június 5., az év 156. napja. Az évből még 209 nap van hátra.

Névnapok: Fatime, Bán, Béda, Béke, Bonifác, Bónis, Fatima, Ferdinánd, Ferdandó, Nándor, Reginald, Regő, Valéria, Zenina, Zina, Zinaida, Zinajda

A **Bonifác** férfinév a latin homo boni, azaz a jó sors embere jelentésű kifejezésből eredő Bonifatius férfinévre vezethető vissza. A magyar népi hagyományban a fagyosszentek egyike.

Hírességek: I.–IX. Bonifác (kilenc ilyen nevű pápa volt)

1446 – A pesti országgyűlésen Hunyadi Jánost kormányzóvá választják. Helyettese Újlaki Miklós főkapitány.

1940 – Franciaországban Erwin Rommel páncélosainak támadása áttöri a Weygand-vonalat, Amiens és a tengerpart között.

Ezen a napon születtek:

1898 – Federico Garcia Lorca spanyol költő, drámaíró (megölték †1936)

1900 – Gábor Dénes magyar származású Nobel-díjas elektromérnök, a holográfia feltalálója (†1979)

Június 6., az év 157. napja. Az évből még 208 nap van hátra.

Névnapok: Norbert, Artemisz, Artemizia, Cintia, Citta, Délia, Filip, Fülöp, Gilbert, Klaudetta, Klaudia, Klaudiána, Klaudiusz, Kolos, Kolozs, Licia, Norberta, Norisz, Normann, Norton, Szindi, Szintia

A **Kolos** régi magyar személynév, amely a német Klaus névnek a magyar formája, ez pedig a Nikolaus (magyarul Miklós) név rövidülése. Lehet, hogy a Kolozsvár helynév első eleme is a Kolos személynévből származik.

1707 – Az ónodi országgyűlésen lekasabolják Turóc vármegye követeit: Rakovszky Menyhért táblabíró a helyszínen életét veszti, Okolicsányi Kristóf alispán súlyosan megsérül. (Néhány nappal később őt is kivégzik.)

1944 – A normandiai partraszállás hadművelet első napja, a „D-day”.

Ezen a napon születtek:

1621 – Gróf Zrínyi Péter horvát bán, kivégezték (†1671).

1859 – Bánki Donát magyar gépészmérnök, feltaláló, egyetemi tanár (†1922)

1875 – Thomas Mann német író (†1955)

Június 7., az év 158. napja. Az évből még 207 nap van hátra.

Névnapok: Róbert, Ariadna, Ariadne, Arianna, Arienn, Berengár, Bogumil, Énok, Énók, Gotlib, Jeremi, Jeremiás, Kocsárd, Oriána, Robertin, Robertina, Robertó, Robin, Robinzon, Sebes, Seherézádé

Az **Ariadné** görög mitológiai női név, Minosz krétai király lányának a neve, jelentése valószínűleg: nagyon bájos vagy szent.

1654 – XIV. Lajost királlyá koronázzák.

1942 – II. világháború: a midwayi csata befejeződik.

Ezen a napon születtek:

1848 – Paul Gauguin posztimpreszionista festőművész (†1903)

1862 – Lénárd Fülöp Nobel-díjas magyar fizikus (†1947)

Június 8., az év 159. napja. Az évből még 206 nap van hátra.

Névnapok: Medárd, Aglent, Ágnes, Agnéta, Elga, Ellák, Helma, Helza, Hulda, Izabel, Izabell, Kalipszó, Kalliópé, Kerubina, Méda, Medárda, Tas, Viliam, Vilmos, Zaránd, Záred

A **Medárd** a germán Machthard név latin Medardus formájából ered, jelentése: hatalom + erős, merész. Női párja: Medárda. A néphagyomány szerint, ha ezen a napon esik, csapadékos, ha nem esik az eső, száraz nyár következik.

Hírességek: Szent Medárd (6. század) Noyon püspöke, az időjárás védőszentje volt.

1099 – Jeruzsálem ostromának kezdete az I. keresztes háborúban.

1867 – A kiegyezés folyamatát befejező aktusként megkoronázzák I. Ferenc József királyt és Erzsébet királynét a Budavári Nagyboldogasszony-templomban (Mátyás-templom).

Ezen a napon születtek:

1593 – I. Rákóczi György erdélyi fejedelem (†1648)

1810 – Robert Schumann német zeneszerző (†1856)

Június 9., az év 160. napja. Az évből még 205 nap van hátra.

Névnapok: Félix, Annabell, Annabella, Annamari, Annamária, Annavera, Bódog, Diána, Efraim, Előd, Enciána, Felicián, Feliciána, Főbe, Kolumbusz, Licia, Ludovika, Morgan, Pelágia, Pelágusz, Perjámos, Píramusz, Prímusz

Az **Annabella** az Anna és a Bella nevek összetétele, angol nyelvterületen azonban az Amabel skót eredetű alakjának tartják.

A **Félix** latin eredetű férfinév. Jelentése: boldog, szerencsés.

Hírességek:

Lajkó Félix hegedűművész

Felix Mendelssohn-Bartholdy német zeneszerző

1940 – Franciaországban Rundstedt és Guderian páncélosai támadást indítanak az Aisne folyó mentén.

1957 – A Broad Peak (Himalája, 8047 m) első megmászása Hermann Buhl, Kurt Diemberger, Marcus Schmuck és Fritz Wintersteller hegymászók által.

Ezen a napon születtek:

1781 – George Stephenson angol gépészmérnök, géptervező, a gőzmozdony feltalálója (†1848)

1970 – Miklósa Erika magyar operaténésznő (szoprán)

Szombaton, 2010. május 8-án Magyarországra utaztunk az ópusztaszeri Magyar Történeti Emlékparkba.

Több iskola tanuló is részt vett ezen a kiránduláson. A Petőfi Sándor Általános Iskolán kívül, voltak még a Sonja Marinković iskolából is, és néhány negyedikes a Nikola Teslából. Mi, Petőfisek az osztályfőnökünkkel, Bogdán Eleonórával mentünk. A buszban jó volt a hangulat, sokat nevettünk.

Az emlékpark nagyon szép, rendezett. Nekem rögtön feltűnt, hogy a sétányon nincs eldobva sem szemét, sem rágógumi. Először egy magas, lépcsős építménynél fényképezkedtünk le a kirándulócsoporthal. Azután kisebb csapatokra válva nézhettük meg a különböző kiállításokat. Nekem leg-

Ópusztaszeri kirándulás

jobban az tetszett, amelyik a régi házakat (jurtákat) mutatja be. Utána megtekintettük a Feszty-körképet. Ez csodálatos. A festményhez háromdimenziós terepasztal van hozzáépítve. Később egy szemléltető asztalon figyeltük meg a szegedi nagy árvíz terjedését. Ezután elindultunk a lovasbemutató helyszínére felé. Útközben megnéztünk egy régi iskolát és egy „gőzmobilt”, ami egy mozdonyszerű jármű volt, valójában tüzelős, gőzgépmeghajtású östraktor. Az iskolában egy korabeli tanítónak öltözött ember

válaszolt a régi időkkel kapcsolatos kérdéseinkre. A lovasbemutató után bárki kipróbálhatta az íjászatot és a lovaglást. Miután Annabellával két kört megtettünk lóháton, eleredt az eső. Az osztályfőnökkel futottunk az előcsarnokba, ahol bevártuk a többieket. Így sajnos a tervezettnél rövidebbre sikeredett a kirándulás, a háttamaradt idő alatt a Cora bevásárlóközpontban nézelődtünk.

Habár fárasztó volt ez a nap, én nagyon élveztem, és egy életre szóló élményt szereztem.

Tápai Ramóna, 5. osztály
Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Hírek a szajáni Móra Károly Általános Iskolából

A május hónap folyamán Mokrinban közlekedési versenyt rendeztek Mit tudsz a közlekedésről? elnevezéssel. Iskolánk néhány tanulója úgy gondolta, részt vesz ezen a megmérettetésen. Szorgalmuknak és Molnár Ibo-lya tanárnő kitartó munkájának köszönhetően szép eredményekkel tértek haza. Apró Bálint ötödikes tanuló harmadik helyezést ért el, Bazsó Ervin hetedik osztályos és Pozsár Kornélia nyolcadik osztályos diákok szintén harmadik helyen végeztek. A csoportok közötti megmérettetésen pedig egy harmadik hellyel lett gazdagabb a csapat.

Iskolánkban szép számmal akadnak talentumok... Áprilistól amatőr szintársulatót indítottunk, mely kitűnő lehetőséget ad a gyerekeknek, hogy bemutassák saját produkcióikat, megvillantsák tehetségüket. A program igen sokszínű, vannak, akik az éneklésben, táncban, mások a prózamondás, szavalás terén nyújtanak kiemelkedő teljesítményt. A csoport első bemutató előadását év végére tervezzük. A próbák vidám hangulatban telnek, hisz mindig akad egy mókamester, akiből csak úgy áradnak a poénok. Reméljük, a közönség is élvezni fogja első előadásunkat, melyet Tóth János rendező segítségével állítottunk össze.

2010. V. 21-én iskolánk könyvtára szeretettel várt minden érdeklődőt. Ismét megnyitotta kapuit a könyvvásár. Mesekönyvek, kifestők, lexikonok, regények színes kínálatából válogathattak a hozzánk betérők.

Nacsa Xénia pedagógus

Nemzetközi rajzpályázatot hirdettek meg immáron 28. alkalommal a macedóniai Bitolában. Az idei felhívásra a világ 27 országából összesen 21 104 munka érkezett, a szabadkai EmArt Műhely növendékei közül **Zita Renáta** volt a legsikeresebb. Linómetszetéért (mely helyet kapott a katalógusban is) aranypalettát kapott. Képeinkön a díjazott alkotó látható.

EMI

A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete május 22-én az újvidéki Nikola Tesla Általános iskolában – a házigazda Baranyi Béla igazgatóhelyettes közreműködésével – megtartotta a hagyományos, XVI. Szórakoztató Szóra Készítő Anyanyelvápolási Szemlét. Többnyire azon magyar ajkú vidéki diákok mutatkoztak be vers- és prózamondóként, akik nem részesülhetnek anyanyelvű iskolai oktatásban helybeli magyar tagozat híján vagy más okból. Körükben szerepeltek vegyes házasságból származó tanulók is.

Nagy Margit, a VMPE elnöke, majd Viola Lujza magiszter, az egyesület anyanyelvápoló tevékenységének a szakmai koordinátora programszervezőként és műsorvezetőként köszöntötte a vajdasági általános iskolás (1–8. osztályos) fellépőket és oktatóikat.

Elsőként a Kovács Lídia vezette módosi és káptalani anyanyelvápoló csoport képviselőiben hét diák élvezettel jelenített meg néhány mókás mondókát, játékos kiszámlót. Párbeszédessé tagolással szólaltatták meg Domonkos István Tessék engem megdicsérni c. versét. Lukács Attila vezetésével négy nezsényi csoporttag verses összeállítással tavaszi hangulatot varázsolt, többek között Nemes Nagy Ágnes Akácfa c. költeményével. Elhangzott Csukás István Tanérvázár c. verse is. Viola Lujza ürményházi csoportjából ötven szavaltak az iskolába indulás és tavaszébredés jegyében. Versfüzérük gyöngyszemét képezte Ágh István Virágosat álmodtam c. költeménye. Molnár Urbán Éva csoportvezető felkészítésével négy bókai szereplő szavalva és énekelve adott elő részletet Petőfi Sándor

Nagybecskerek

„Tessék engem megdicsérni”

Anyanyelvápolók sikeres szereplése Újvidéken

Tamásfalva

Távolból c. verséből. Lukács Gabriella muzslyai-nagybecskereki kezdő anyanyelvápoló csoportjából ötven kiszámlókat játszottak el, majd állatokat szólaltattak meg néhány tréfás verssel. Hárman szavaltak a középcsoportból (Radnóti Miklós: Tajtékos ég, Gyurkovics Tibor: Boszorkány és a Kádár Kata c. népballada). Hét tamásfalvi csoporttag magyar szólásokkal, közmondásokkal, mondókákkal és nyelvtörővel szórakoztatta a közönséget. Ötletesen szemléltették helységük szokásait (vendégek köszöntője és fogadása, betlehemezés). Szarka Edit pedagógus volt a felkészítőjük. Krizsán Valéria csonoplyai kis csoportjának három

tagja állatokról szóló, hangutánzó szavakban gazdag verseket mondott. Szuhoméli Judit csonoplyai nagycsoportjából négyen szavaltak magyar fejedelmek érdemeit és az anyanyelv varázsát méltató verseket. Szirák Katalin nyolc homokrévi diákját készítette fel hazafias versek előadására. Hat magyarittabéi tanuló érdekes ismertetőt mondott régi magyar mesetársokról. Bemutakoztak: a kovács, a varga, a szűcs, a takács, az egykori pék és a hajdani halászos (Petes Erzsébet és Vas Teréz felkészítésével). Szabó Márta négy nemesmilitsi tanítványának a műsorszámát gazdagította Radnóti Miklós két, majd József Attila és Fehér Ferenc egy-egy költeménye. Hat gyerek Kosuth-dalokat adott elő asztali citerán.

A sikeres és élményt nyújtó szemlén mintegy hetvenen vettek részt. Végezetül Nagy Margit elnök a lelkes fellépőknek kiosztotta a Mézeskalács vagy a Jó Pajtás és a Testvérek c. gyermeklapok példányait. A pedagógusok könyvjutalomban részesültek.

A VMPE ezúttal mond köszönetet a rendezvény védnökeinek és a közreműködőknek. Dicsérrel illeti a szereplő gyereksereget és az anyanyelvápoló csoportok oktatóit, vezetőit.

Berényi Ilona
Fotó: Lukács Attila

Nezsény

RÜGYFAKADÁS

Az én iskolám

*Az én iskolám Hunyadi János,
az iskolák közül a legjobb általános.
Sok gyerek szeret ide járni,
s majd ha ballagnak, a szívük is fog fájni.*

*Immár 225. éve itt áll ez az épület,
falai is egy kicsit régiek,
padjai vésettek,
mégis örökre megőrzik emlékeinket.*

*Sok jó és rossz emlék kötődik ide,
de szerintem, még sokan így vannak vele.
Remélem, pár év múlva csak a jó emlékek maradnak meg bennem,
úgy az élet akadályait is könnyebb lesz majd vennem.*

Katona Renáta, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Tamás és a titkos ajtó

Tamás osztálykirándulásra indult egy ősrégi kastélyba. Amikor odaértek, a tanító néni azt mondta:

– Most elmehettek szétnézni, mert holnap fogalmazást írtok a kastélyról. Tamás elindult egy lépcsőn. A falon régi képek lógtak meg tükörök. Egy ajtóhoz ért. Az ajtón az állt, hogy tilos a belépés! Tamás nagyon kíváncsi volt, és belesett az ajtón. Ahogy kinyitotta, szeme, szája tátva maradt. Az ajtó mögött egy csodálatos meseországot látott. Volt ott hullámvasút, kosárlabdapálya, focipálya, óriáskerék, és még vattacukrot is árultak. Minden, amit egy gyermek el tud képzelni. Tamás beljebb ment. Először vattacukrot vett, majd kipróbálta a többi játékot is. Mikor már mindent megnézett, elkezdett unatkozni. Elhatározta, hogy mindez megmutatja a barátainak is. Ahogy kilépett az ajtón, beleütközött Mátéba, aki éppen őt kereste. A tanító néni üzenete, hogy siessen, mert indulnak haza.

Tamás többet nem látta a csodálatos parkot, de örökre a szívében őrizte.

Calbert Szabina, 4. osztály, Kizúr István iskola, Szabadka

Válasz Geréb Dezsőnek

Kedves Geréb!

Visszaveszlek a Pál utcaiak közé, mert igaz megbánást éreztem a leveledben. Ismét barátok lehetünk, és velünk játszhatok a grundon. Köszönjük mindannyian, hogy megírtad a háború időpontját, így biztosabbak leszünk majd a harc alatt. Eljöhetsz most közénk gyakorolni, de ha netán még egyszer árulásra vetemednél, többet nem veszünk vissza a csapatba, és nem beszélünk veled soha többet! Remélem, erre nem kerül sor, mert én nem ilyennek ismertelek meg! Csalódtam benned, de most elfogadom őszinte bocsánatkérésedet! Most pedig várunk!

Tisztelettel: Boka János

alias: Rúzsa Dorottya, 7. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Jaj, miért tűnök el?!

Volt egyszer az Óperenciás-tengeren is túl egy odvas fa.

Abban élt egy csodaszép tulipán. Azt ette egy icike-picike csiga. A sok foga közül az egyik lyukas volt. Ott élt egy pöttöm egysejtű. Nem vette észre Miszter Csiga Csabi, hogy eszi őt a kis Ctreptokokusz baktérium. Egy nap már-már csak a szeme maradt meg. Később egy fülbemászót, macskát, de még egy kecskét is becserkészett a telhetetlen. Így évről évre ette, majszolta az állatokat, míg eltűnt a Föld és a Szaturnusz összes élőlénye.

Így volt, mese volt, vége is volt.

Szűcs Dávid, 4. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

A lompos farkú

Volt egyszer az Óperenciás-tengeren túl egy odvas fa.

Abban senki sem lakott. Egyszer arra járt egy mókus. Búsult, mert ki-vágták az odúját. A kis lompos farkú meglátta a fát. Fürgén odament. Látta, hogy nagyon-nagyon tágas lyuk van a törzsében. Igencsak megörült. Gyűjtötte a mogyorót, gesztenyét, makkot. Kidíszítette otthonát. Olyan szép lett, hogy a világon senki sem látott ilyet.

Aki nem hiszi, járjon utána!

Bujdosó Erika, 4. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

Az aranyalma őrzője voltam

Élt egyszer egy király, kinek az udvarában volt egy alma. Ez a fa aranyalmát termelt, ami az uralkodó vagyonát még nagyobbá tette. Egy nap valaki ellopta az almákat. A király kihirdette, hogy annak adja fele vagyonát, aki megőrzi az aranyalmát.

Az újságban olvastam, hogy az uralkodónak eltűntek az almái. Elhatároztam, hogy felkeresem a királyt. Én voltam a 99. jelentkező. A király sok szerencsét kívánt a tolvaj elfogásához. Az örök elvezettek az almafához. Bedugtam a fülembe a fülhallgatót, és jó hangosra állítottam a zenét, közben kólát iszogattam. Egyszer csak a fejemre esett egy aranyalma. Felnéztem a fára, és az almafa tele volt golyával. A tizenharmadikat elkaptam. Összekötöttem a csőrét, a lábát, szárnyát, és talicskába tettem. A király színe elé toltam. Ő meglepődve nézte a tolvajt.

A király, ahogyan megígérte, nekem adta fele vagyonát. Ráadásul kaptam egy új talicskát is, mert a régi összetört a golya súlya alatt. A pénz egy részét betettem a bankba. A maradék pénzen luxushajót vettem, most a tengeren hajókézok.

Csabai Orsolya, 5. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Toldi Miklóssal a király előtt

– Királyom, hatalmas csatákat vívtunk Miklós és én. Volt ott szúrás, dőfés, vágás... Miklós csak úgy kaszabolta az ellenséget, de azért én is segítettem valamit. A nap hőse azonban Bogyo, a kiskutyám volt.

Úgy történt, hogy nagyon fáradtak voltunk, így Miklós és engem egy vitéz a földre terített. Fegyverünk is az ő kezébe került, hát nem tehattünk semmit. Egyszerre csak Bogyo megharapta a vitéz lábát, ekkor Toldi hirtelen felugrott, és agyonszúrta a gázt.

– Remek csatákat vívtatok, bátor lovagjaim, és természetesen Bogyo! – örvendezett a király. – Mindannyian jutalomban részesültök, mivel legyőztétek legerősebb ellenfelünket. Kívánjatok, és én bármit teljesítek. Kezdd hát te, Miklós!

– Uram, nagyon szeretném, ha drága édesanyám a királyi udvarban élhetne, hogy mindennap láthassam őt!

– Olivér, halljam most a te kívánságodat!

– Királyom, én imádom a telet, ezért szeretném, hogy hóban mentsen fel a szolgálat alól, mert be szeretném fogni a szánkóba a paripámat, és velük élvezni a tél örömeit.

A király nagylelkűen teljesítette kívánságom, majd Bogyóhoz fordult:

– Bogyo, először is szeretnék lovaggá ütni téged, az első erre érdemes állatot. Nem tudom, hogy mit szeretnél, de talán a gazdád, Olivér el tudná mondani.

– Ez a kutya él-hal a Pedigree-ért, szerintem, ha tudna emberi nyelven, ezt kérne.

– Rendben, Bogyo, rendelkezésedre áll 300 kg Pedigree.

Hirtelen betoppant egy katona:

– Uram, ellenség közeledik észak felől!

– Menjetelek bátor vitézeim, harcoljatok, győzzetek, de az életeteket őrizzétek meg!

Így hát leindultunk harcolni, könnyedén legyőztük az ellenséget, és boldogok voltunk, hogy mindannyiunk kívánsága teljesült.

Vituska Olivér, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

**Mogyorósi
Vivien
topolyai
tanuló
rajza**

RÜGYFAKADÁS

A kis hercegnél vendégeskedtem

Egy reggel arra ébredtem, hogy apró vulkánok és fák vesznek körül. Egyszer csak valaki így szólt:

– Szia!

– Szia – feleltem meglepetten –, ki vagy te?

– Én vagyok a kis herceg – felelt –, téged hogy hívnak?

– Andornak – mondtam.

– Szia Andor, hogy kerülsz te ide?

– Én sem tudom. Hol vagyok? – kérdeztem bizonytalanul.

– A bolygómon! – válaszolta.

Megismerkedésünk után megkérdezte:

– Megnézéd velem a naplementét?

– Naplementét?! – mondtam meglepődve –, de hiszen nappal van!

– Attól még nézhetünk naplementét – mondta és elvezetett oda, ahol éppen naplemente van.

– Ja, tényleg! – törtem meg a naplemente varázsát. – Mivel kicsi a bolygó, annyiszor nézed meg, ahányszor akarod!

– Bizony! – felelte. – Volt már olyan is, hogy negyvenháromszor láttam lemenni a napot.

– Elég sok szabadidőd lehet – mondtam.

– Hát igen, elég sokat unatkozom is – válaszolta. – Gyere, játssz velem!

– Jó – feleltem.

Miközben játszottunk, valaki így szólt:

– Úgy hiszem ebédidő van! – A kis herceg rózsája volt.

– Megyek – válaszolt ijedten a kis herceg.

– Akkor siess – sürgette a kis herceget –, mert már nagyon éhes vagyok!

A kis herceg gyorsan megöntözte. Mikor a rózsza engem meglátott, azt mondta:

– Ugye nem marad itt éjszakára. Azért, mert nem lesz elég oxigén mindhárom munknak! Viszont nappal együtt több szén-dioxidot szuszogtok ki, ami nekem kell.

Még sokat játszottunk, szórakoztunk és beszélgettünk. Aztán elálmosodtunk és elaludtunk. Reggel arra ébredtem, hogy otthon vagyok.

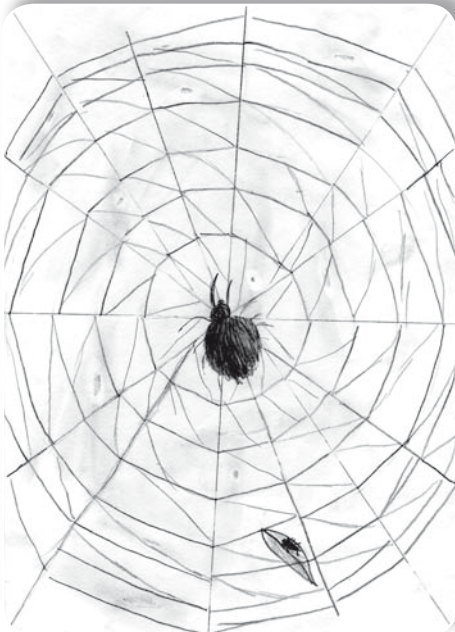
Nekem tetszett ez a vendégség. Máskor is szívesen elmennék.

Bozsóki Andor, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Habitudozás az egri várból

Ma déltájban dördültek meg először a török ágyúk. Az ellenség szinte minden katonája csatasorba állt. Mindenki tudja, hogy ma dől el a vár sorsa. A levegőben szurokkoszorús és tüzes kalácsok röpködnek. Egy lehulló török lándzsa Dobó lábikrájába csapódik. A kovács pörölyével ront a török közére. A mellettem harcoló molnár iszonyú kardvágást mér a falra fellépő török fejére. Az asszonyok forró vizet öntenek a törökök arcába. A levegő fojtogató füsttel teli. Annyi a sebesült, hogy a borbélyok már nem is tudják ellátni őket. Elkeseredett küzdelem folyik, nem tudjuk, mi vár még ránk, de feladni nem fogjuk.

Jaramazović Martin, 7. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

**Nyeső Noémi
topolyai
tanuló
rajza**

„Még egy kicsit ne legyen vége, jó?” (Lázár Ervin: Szegény Dzsoni és Árnika nyomán)

– Mégis hogyan segíthetnénk egy ilyen mogorva emberen? – kérdezte Árnika Szegény Dzsoni öléből.

– Mit is mondana Östör király egy ilyen helyzetben? Próbáljunk meg az ő agyával gondolkodni! – mondta Dzsoni egy kicsit bizonytalanul.

– Engem ne kérdezz – tiltakozott Árnika –, hisz én most csak egy kacsa vagyok. A kacsák pedig nem tudnak jó ötletekkel szolgálni.

Dzsoni, hogy egy kicsit bosszantsa Árnikát, kimondta a varázsszót. Ebben a pillanatban Árnika emberré változott, kezében Szegény Dzsonival. Rézbányai Győző ezen úgy elcsodálkozott, hogy még a szája is tátva maradt. Odalépett Árnikához, és megkérte, hogy csinálja ezt még egyszer. Árnika már mondta is a varázsszót. Hopp, most már Dzsoni állt ott! Dzsoni szeme felcsillant. Sógott valamit Árnikának:

– Látod ezt, Árnika? – mondta, miközben boldogságnnyilak csapkodtak a szívébe. – Ez a goromba, sértődékeny ember boldog.

– Látom, látom. Úgy néz ki, egy kis varázslat segítségével boldoggá tettük. Ekkor Rézbányai Győző odalépett a tisztás közepére, és elkiáltotta magát:

– Hé, emberek! Végre, végre megtört a varázs! Olyan boldog vagyok, mint még soha! Ez a két ember újra boldoggá tett! Ma este mindenkit meghívok ide egy nagy mulatságra! Most már értem, hogy az emberek miért nem jöttek hozzám eddig. Vége a sértődékenységeknek!

– Tényleg megváltoztunk a boldogságtól?

– Igen, úgy ahogy mondtad. Megfigyelheted, hogyha mérges vagy szomorú vagy, mások is másképp néznek rád, mint amikor boldog vagy.

– Árnika és Dzsoni Östör király segítségével változtatták meg Rézbányai Győzőt?

– Rézben igen, hiszen őmiatta veszték össze, majd változtak át.

– Most Árnika és Dzsoni nincsenek jóban?

– De, jóban vannak. Néha csak egy kis veszekedéssel lehet előre jutni. Ha nem veszekedtek volna, Rézbányai Győző még mindig sértődékeny lenne.

Rézbányai Győző kijelentése után az emberek gyülekezni kezdtek a háza körül. Mindenki örült, ujjongott, de a legboldogabb Árnika és Dzsoni volt.

– Küldetésünket véghez vittük! – mondta büszkén Dzsoni.

– De apám segítsége nélkül nem jutottunk volna semmire – válaszolta Árnika.

Dzsoni és Árnika tovább indultak a Hétfejű Tündérhez vezető úton.

Gellér Éva, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Hunyadi János az iskolám neve...

*Hunyadi János az iskolám neve,
Kötelező ide járni,
Sokan így vannak vele.
Igaz, sok a tanulnivaló,
Több, mint az éhesnek az ennivaló.*

*Idén sokan elballagnak innen,
S meglátják, jövőre hiányozni fog minden.
Hiányozni fognak a barátok,
És a mindennapi csintalanságok.*

Sinkovics Tamara, 8. osztály, Hunyadi János Iskola, Csantavér

Ibolya

Volt egyszer az Óperenciás-tengeren túl egy odvas fa. Abban élt egy szegény ember és tíz gyermeke: Jancsi, Mancsi, Marci, Móni, Mimi, Dénes, Mici, Maci, Lili és a legkisebb Ibolyavirág. Őt az erdőben találták a testvérei, hát gondolták, hogy hazaviszik. Vízbe tették, nehogy elpusztuljon szegény. Másnap elhervadt.

– Jaj! – kiáltotta a szegény ember. Szaladtak a gyerekek.

– Mi történt?! – kérdezte Mici ijedten.

– Nem látod, elhervadt Ibolya! – szolt az ember. Mindenki sírva-ríva ment az erdőbe eltemetni.

– Apám, ne temessük el! – kérlelte Mimi.

– Tegyük inkább friss vízbe! – mondotta Lili.

– Jól van, leányom! Próbáljuk meg.

Vízbe tették, és képzeljétek, föléledt! S így élték életüket együtt, boldogan. Aki nem hiszi, járjon utána.

Gyuga Alisza, 4. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

RÜGYFAKADÁS

„Hipp-hopp, ott legyek, ahol akarok!”

Augusztus 17-én a születésnapomra egy varázspálcát, varázscsizmát és egy köpönyeget kaptam.

Mikor anyáék nem voltak otthon, felhúztam a csizmát, köpönyeget, a pálcával suhintottam egyet, és azt mondtam: „Hipp-hopp, ott legyek, ahol akarok!” Rögtön a delfinek között lettem. Örömben delfinné változtam. Az élőlények azt hitték, hogy én is delfin vagyok. Míg én úszkáltam, a többi delfin észrevett. Hirtelen annyian voltak körülöttem, mint a seregélyek. Kiugrottam a vízből, ők pedig utánam. Meglátták, hogy félek, és hívtak játszani. Tudjátok, mit játszottunk? Ki bír magasabbra ugrani. Én voltam az ügyesebb, és engem neveztek ki a delfinek királynőjének. Elvezettek a delfinek országába, ami csodaszép volt. Nagyon megtetszett, és el is foglaltam a nekem illő helyet, ahol koronát kaptam. Gyönyörű volt, teli gyönggyel és gyémánttal. Egyszer csak jött a cápák királya, és azt mondta, hogy adjam oda a koronát, különben a delfintársamat viszi el. Nem tudtam válaszolni, mert meg voltam rémülve. Soha nem láttam cápát ilyen közelről. Rögtön eszembe jutott a varázspálcá, suhintottam egyet, és kishallá változtattam a cápát. A delfinek nagyon örültek. Végül haza kellett indulnom.

Elbúcsúztam a delfinektől, fogtam a pálcát, és kimondtam a varázsszót: „Hipp-hopp, ott legyek, ahol akarok, legyek otthon!”

Godó Mária, 5. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Döntenem kellett

Ez a nap egy érdekes nap lesz, gondoltam, amikor felébredtem. Az is lett.

Ma fogjuk megválasztani a Grund elnökét. Elindultam az iskolába. Az órák eléggé unalmasak voltak. Szerintem mindenki tudta, hogy az elnöki poszt csak két személy közt dőlhet el. Geréb Dezső és Boka János közt. Én is két ember közt fogok dönteni. Ebben biztos voltam. Csak abban nem, hogy ki mellett. Az iskolában egész nap figyeltem őket. De ez sem könnyítette meg a dolgom, mert csak azt láttam, amit már eddig is tudtam. Boka okos, visszafogott, bölcs és megfontolt egyéniség, de senkivel sem olyan közvetlen, mint Geréb. Geréb játékos, nagyon jó barát, és mindig tettere kész. A két személy teljesen ellentéte egymásnak. Ha az eszemre hallgatok, Boka az ideális ember, de... ott az a de. Geréb mindig tettere kész, és szeret dirigálni. Ez is fontos. Közben kicsengettek, és mindenki hazament. Háromkor találkoztunk a Grundon. Megszületett a döntésem. Odaért hozzám is a kalap, hogy bedobjam a szavazatom. Remegett a kezem. Félttem, hogy kiderül, mire szavaztam.

Bokára szavaztam, teljesen biztos voltam utólag, hogy jól tettem. Pont egy ilyen megfontolt személyiségre van szükségünk.

Fehér Petra, 6. osztály, Jovan Jovanović Zmaj iskola, Martonos

Vége már...

Mi is az az iskola?

Hát az egész egy nagy csoda!
Sok-sok gyerek jár oda,
főleg olyan, ki még buta.

Ám idővel megokosodunk,
és a nyolcadik végére jól összebarátkozunk.
Akkor visszasírunk majd mindent,
miközben elfogyasztunk egy kis Kindert.

Szerettünk együtt lenni,
jóban és rosszban csak nevetni.

Sajnálom, hogy elválunk,
lehet egymásra már sosem találunk.
Hiányozni fognak a srácok,
és egyszer majd az égből kiáltok:
„Hol vagytok már pajtások?”

Fekecs Emese, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Búcsúzás

Óvodában kezdtük,
már iskolások lettünk.
Mióta is? Nyolc éve.
És most ennek is vége.

Peregnek a napok,
percek vannak hátra,
csak rá kell néztem a naptárra.

Érzem, hogy nemsokára vége,
bár azt kívánom: még ne!
Hiányozni fognak a megszokott arcok,
s a tanulnivalóval folytatott harcok.

Eljött az idő, vége már,
közben mindenki rádöbrent, milyen kár.
Itt az idő, a búcsúóra,
könnyes szemmel emlékszünk vissza a jóra.

Szeles Emese, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Kedves Pajtások!

Calbert Szabina hőse, Tamás kinyit egy titkos ajtót, és a mesevilág tárul eléje.

A mai Rügyfakadás szerzői követik Tamás példáját. Ők olvasmányaik révén nemcsak ismereteiket, tudásukat, szókincsüket gyarapítják, fogalmazási készségüket fejlesztik, de megtanulták kinyitni a titkos ajtót is, amely a képzelet világába vezet. Mert mindannyiunk tudatában van egy titkos ajtó. Ezt ma **Jaramazović Martin**nak Gárdonyi Géza, **Vituszka Olivér**nek Arany János, **Fehér Petrá**nak és **Rúza Dorottya**nak Molnár Ferenc, **Gellér Évának** Lázár Ervin, **Bozsóki Andornak** Saint-Exupéry segített kinyitni. A temerini **Gyuga Alisza**, **Szűcs Dávid** és **Bujdosó Erika** a mesebeli fa odújában találja meg meséjét, ki-ki a magát. De akár egy meselem is előhívhat újabb mesét **Godó Mária** és **Csabai Orsolya** képzeletében. Az egyedik, megismételhetetlen alkotásnak elengedhetetlen feltétele a képzelőtehetség. Ezt tudják a ma verssel búcsúzó csantavéri nyolcadikosok is: **Fekecs Emese**, **Katona Renáta**, **Sinkovics Tamara**, **Szeles Emese**.

A múlt heti küldemények között 19 rajz érkezett Adáról. Ezek különlegessége, hogy az ötödikesek Kukorica Jancsi és János vitéz alakját megrajzolva a juhász ruhadarabjait és eszközeit mutatják be. Jó ötlet az ismeretterjesztéshez is. A rajzok készítői: Farkas Anett, Erdei Kilián, Ginder Tamás, Goór Petra, Gömöri István, Hényel Csenge, Holló Viktor, Kazinczy Krisztián, Kitli Sándor, Komáromi Gabriella, Lakatos Ágnes, Lakatos Nikolett, Mészáros Andrea, Sévity Iván, Sirovica Krisztina, Szabó Szepesi Dávid, Tóth István, Volford Dávid és Zemankó Edvárd.

Szép írásokat kaptam a következőktől:

Csantavér: Bíró Bence, Csetvei Melánia, Hubai Dóra, Juhász Tünde, Kollár Kati, Nagy Enikő, Pátrik Arnold, Rózsa Boglárka, Rada Olivér, Szabó Sára (2 írás), Szeles Enikő (2 írás), Zabos Réka;

Palics: Samu Ágnes;

Szabadka, Jovan Jovanović Zmaj iskola: Bencun Mia, Golić Attila, Molnár Andor és Pap Iván; **Kizúr István iskola:** Bali Anita, Calbert Szabina, Erdélyi Vivien, Papp Sarolta, Szentpéteri Dóra és Takács Péter.

Üdvözlettel:

Jurcsák Hajnalka
szabadkai
tanuló rajza

**Elkészült a sztori
második epizódja
– Ebben az ereszítésben
kedvencünk
keményebb, ravaszabb,
ráadásul csatlakozik
hozzá a Fekete Özveggy
és James Rhodes – Az
Iron Man 2-ben Robert
Downey Junior a színész
„pofára” nagyon
megfelelt a rendező
elképzeléseinek**

A Vasember 2 bemutatója előtt a chicagói képregényexpón árverésre bocsátanak néhány relikviát az első részből. A rajongók megvásárolhatják az eredeti Vasember-maszkot, amelyet Tony Stark még a terroristák barlangjában fabrikált, valahol az afgán hegyekben. Azt mindenki tudja, hogy a Vasember is a Marvel univerzum népszerű szuperhőse. Vasember, civil nevén: Tony Stark 1963 márciusában látta meg a napvilágot, születője nem más, mint a Marvel-képregények megálmodója, Stan Lee.

Az első részben a vietnami háború volt a téma. Tony ekkor az US Army számára elkészített egy tranzisztort, amit Vietnamban egy támaszponton mutattak be. A vietkongok támadása alkalmával a műtűr felrobbant, egy repesz Stark szíve közelében fúródott be a testébe. Fogságba esett, és a vietnamiak azt követelték tőle, hogy készítsen nekik fegyvereket. Ha ezt nem teszi meg, nem kaphat orvosi segítséget. Stark egy kínai cellatársa segítségével olyan testpáncélt készített, amely segített a baján. Stark végül megszökött a táborból. Ezt a sztorit az Öbölháború idején modernizálták. Az újabb epizódban Vasember az oroszokkal hadakozik, de összerúgja a port egy körmönfont fegyvergyárossal is, vagyis az eredeti mesébe a rendező alaposan belenyúlt, egy dekoratív hölgyet is adott a szuperhős mellé, a szép Scarlett Johanssont. Ő a Fekete Özveggy, akibe Vasember belezúg.

A szuperfilmet Jon Favreau rendezte. Szereplők: Robert Downey Junior, Scarlett Johansson, Samuel L. Jackson, Mickey Rourke, Don Cheadle, Gwyneth Paltrow és mások.

Az újabb és újabb technika lehetővé teszi, hogy a rajzregényrajongók ne unjanak rá az adaptációkra. A rendezők a fiókok mé-

Vasember-mánia

lyéről előkaparják a sztorit a régmúltból is, nem feledkeznek meg egyetlenegy comics-figuráról sem. Íme a képregény-adaptációk toplistája.

1. Pókember

Először 2002-ben húzta magára Tobey Maguire a hálósösvő rucit. Ezt megismételte 2004-ben és 2007-ben. Sokan most azon a véleményen vannak, hogy a negyedik epizód nem lesz sikeres, mert lecserélik az alkotót. Összbevétel: 2,5 milliárd dollár.

2. X-Men

Ez a sztori is nagy dobása volt a Marvel-gyárnak. 2000-ben mutatták be az első részt, de csak a második és a harmadik epizód váltotta be a cég reményeit. Negyedszerre a stáb alulteljesített. Összbevétel: 1,7 milliárd dollár.

3. Batman-filmek

Az első Denevérember 1943-ban teremtett rendet Gotham Cityben, de azóta többen szálltak szembe az alvilággal (Michael Keaton, Val Kilmer, George Clooney, Christian Bale duplázott). Lesz még Batman-film! Összbevétel – Christian Bale-es mozik: 1,3 milliárd dollár.

Jól teljesített még a Fantasztikus négyes (620 millió dollár), a Superman-filmek (A Superman visszatér bevétele: 390 millió dollár), A hihetetlen Hulk (262 millió dollár), A Szellemlovás (230 millió dollár), Watchman – Az őrzők (182 millió dollár), Daredevil, a fenegyerek (180 millió dollár). Az Elektra csúnyán elhasalt (56 millió dollár). Lesz még a közeljövőben: Untitled Batman Project, Thor, The First Avenger: Captain America, Pókember 4.

B. Z.

Időzónák

A tanítónő az időzónák fogalmát magyarázza a gyerekeknek:

Amikor mi lefekszünk, akkor kelnek fel Amerikában.

Hátulról egy hang:

– Micsoda lusta emberek!

A kifli ára

– Ha 2400 dinár kerül 20 kifli, mennyibe kerül 1 db?

– 120 dinárba.

– Hogy jöttél rá?

– Még a szünetben vettem egyet.

Repülő madár

Az egyik tanár kérdezi a tanítványát:

– Mondj egy repülő madarat.

– Fecske.

– Jó, most mondj egy nem repülő madarat.

– Döglött fecske.

Darázscsípés

Feldagadt képpel megy szolgálatba a rendőr.

– Hát magával mi történt? – néz rá az ügyeletes.

– Megcsípett a darázs.

– Kenje be olajjal!

– Nem tehetem, mert már elrepült.

Haladék

A skót hónapok óta tartozik a lakbérrel. A házi úr végül megszokálja a dolgot:

– Három nap haladékot adok, egy órával se többet!

– Rendben! – bólint a skót. – Legyen ez a három nap, mondjuk karácsony, húsvét, és pünkösd.

Fekvés

Szállodai szobát akar kivenni egy atyafi.

– Mennyibe kerül itt egy szoba? – kérdi a portán.

– Az a fekvéstől függ! – hangzik a válasz.

– Ha nem nagyon drága – feleli a székely

–, én a legszívesebben a jobb oldalamon fekszem.

Pontos idő

A székely bácsi fia új karórát vett. Első alkalommal, mikor kettesben az erdőben favágni voltak, a papa déltájban feltekint az égre, és gondolta, megkérdezi a fiát hány óra, hadd lássa mennyire pontosan jár az órája.

– Fiam, hány óra?

A fia ránéz az új órájára, és azt mondja:

– Tíz perc múlva tizenkettő.

Erre föl az apja lehúzza egy nagy pofont neki, és ezt mondja:

– Nem azt kérdeztem, hogy tíz perc múlva hány óra, hanem most hány óra!

Látom a szemedről

– Te rosszcsont, nem készültél mára! Igaz?

– I-i-igaz, tanár néni, de honnan tetszik tudni?

– Látom a szemedről! Nos, mit fogsz tehát délután csinálni?

– Elmegyek a szemorvoshoz...

Csal

Biológiaórán mondja a tanár:

– Pistike te csalsz.

Pistike:

– Dehogy.

– Láttam, hogy számolod a bordáid.

Négy

Az első osztályosok nem tudják megjegyezni a négyes számot. A tanító néni beviszi a macskáját, és megkérdezi:

– Hány lába van a cicának?

– Két első és két hátsó – feleli Pistike.

Sok hiba

A tanár mérgelődik:

– Hihetetlen! Nem tudom elhinni! Hogyan tud valaki egy feladatban ennyi hibát elkövetni!

– Nem egyedül csináltam, tanár úr! Az apukám, az anyukám és a szomszéd bácsi is segített.

Csak egyszer

A kamikázeoktató mondja a tanítványainak:

– Most nagyon figyeljenek, mert csak egyszer mutatom meg!

Segítség

– Béluska, megnézte tegnap a tanító néni a számtanpéldádat?

– Igen, apa.

– És nem jött rá, hogy segítettem neked?

– Nem, csak azt mondta: fiam, te egyre ostobább vagy!

Válasz

A tanító néni felelteti Józsikát:

– Mondd meg nekem, melyik a legrövidebb hónap?!

– A május.

– Miért?

– Mert csak öt betű.

Nyelvtanórán

– Pistike, mondj egy igekötőt és egy névmást!

– Ki? Én?

– Nyugi, növényevő!

– Nahát! Ez az ejtőernyő pont úgy néz ki, mint a hátizsákom!

Tűzoltás

Kigyullad az iskola épülete. A tűzoltók ponyvát feszítenek ki, a gyerekek pedig fentről beleugranak.

Lent a tanító néni név szerint számolja meg őket:

– Gyurika megvan, Rudi megvan, Ákos megvan, Árpád megvan, Peti megvan...

Az egyik tűzoltó egyszer csak lekapja az egyik gyereket a ponyváról, és leken neki egy hatalmas fűlest.

A tanítónő fölháborodva kiabál rá:

– Nem szégyelli magát, ahelyett hogy a tűzet oltaná, a gyereket veri?

Mire a tűzoltó mérgesen:

– Ez a kölyök már ötödször ugrik!

Keserű igazság

Öcsike belázasodik, orvost kell hívni hozzá. A vizsgálat után mélyen belenéz a doktor szemébe, megfogja a kezét, és azt mondja:

– Tessék hozzám őszintének lenni, el tudom viselni a keserű igazságot. Most iskolába kell mennem, igaz?

Egyetemi vizsga

A professzor asztalán egy gondosan letakart ketrec. Csak annyira emeli meg a takarót, hogy éppen csak kilátszik a madár lába.

– Nos, kolléga – kérdi a diáktól –, mi a neve ennek a madárnak?

– Sajnálom, professzor úr, nem tudom...

– Én is sajnálom, ez elégtelen. Mi is a neve?

Az egyetemi hallgató nem válaszol, csak térdig felhúzza a nadrágja szarát:

– Találja ki, professzor úr!

Ajándék

Az utolsó tanítási napon a gyerekek ajándékot visznek a tanító néninek.

A virágboltos fia egy csokrot hoz, a cukrász kislánya egy tortát, majd az italboltos kisfia egy nagy dobozt, szépen csomagolva.

A tanító néni megemeli, és látja, hogy valami szívárog belőle. Viccesen megkóstol egy cseppet, és megkérdi:

– Bor?

– Nem – feleli a fiú.

Újabb cseppet kóstol a tanító. néni

– Pezsgő?

– Nem.

– Szabad a gazda! – mondja a tanítónő

– Feladom; mi ez?

– Kiskutya...

Alvás

– Hány órát alszol Pistike? – kérdezi az orvos.

– Két-három órát.

– Szerintem ez kevés...

– Mind az öt órán nem merek aludni.

Tökfilkó

– Apu, a padszomszédom, a Pistike, egyest kapott – újságolja az iskolából hazaérve apukájának Peti.

Mire az apuka:

– Ez egyáltalán nem lep meg. Pisti olyan, mint az apja, az pedig egy nagy tökfilkó.

Peti erre kiböki:

– Apu, én is egyest kaptam...

Iskolában

– Ugyebár a képen is láthatjátok, a New York-i Szabadság-szobor egyik kezében könyvet tart, a másikban fáklyát. Ki tudja megmondani, mit jelképez a fáklya? Tessék, Móricka!

– Csak azt, hogy sötétben nem lehet olvasni.

Csináld magad

A tanár, miközben a házi feladatot ellenőrzi, megkérdi Pistikét:

– Hallottál már a legújabb csináld magad ötletéről?

– Még nem, tanár úr!

– Házi feladatnak hívják...

Barack

Ha van négy barackod, és adok még egyet, hány barackod lesz összesen? – kérdezi az első osztályos Pistikétől az édesapja.

– Nem tudom. Mi az iskolában almában számolunk!

Az értesítőfüzetből

„Értesítem a T. szülőket, hogy fiuk történelemkönyve lapokból áll.”

A szülő válaszol: „Ellenőriztük, valóban.”

„Katika nem tud olvasni!”

A szülő válaszol: „Ha tudna, nem járatnám iskolába.”

„A fia az órán állandóan beszél!”

A szülő válaszol: „Szerintem az anyjától tanulta. Mindkettőnek ellátom a baját!”

– Még hogy nyereséges útonállónak lenni! Két hete állok ezen az úton, még sincs a zsebemben semmivel sem több pénz!

Kafka Margit

Hangyaboly

(Részlet)

Megjött a komoly tél, fűtötték a termeket és a növendékeket nem vitték le a szép, nagy kertjükbe most már; Kunigunda rikácsolt és toporzékolt s a szép kis Geralda sopánkodott közöttük napestig. A nagy házban is mindenki végezte dolgát zavartalanul. Az abbégalléros jelöltek szelíden hallgatták Berchtolda anyás intelmeit a szeretetről, a tökéletesedéssről s a szent szegénységről; s mindezekről meg nem felejtkezve, suttogásuk és fiatal kacagásaik neszével a háló-folyosón; esti silencium órájában is sokszor megbotránkoztatták az öreg testvéreket. (Mert új főnökük, Berchtolda ellene volt a szemlesütésnek s más, szokott apácás külsőségnek; és szándékkal dicsérte a nyílt, bátor, derült jámborságú szíveket.) És Evelina, az „önmegtagadás szentje” tovább böjtölt a szabott időn kívül is és éjjel, titokban felkelt, hogy a konyha földjét s a folyosók hideg kövét súrolja, holott ez nem volt az ő munkája és nappal lúg-ette kezeivel kézimunkát kellett tanítnia a polgári iskolában. „A Porta” melletti nagy óvodában Adél csak úgy barátkozott, mint eddig, három-négy éves kis „gavallérjaival”, ölébe vette, szép kebléhez szorította, ha valamelyik buksi elszunyókált és hangos, falusias magyar beszédével csatorált velük vidáman, anyukásan. Gregoriát most is a kelletténél többször lehetett látni a szellős lépcsőház alján Fénrichhel, az „intéző” káplánnal, kit ugyan bűn volna gondolatban gyanúval illetni, lévén felszentelt áldozópap, egyházi férfiú és unokatestvére is a szép nővérek; de túlságba mégsem szabadna vinni és a betegnek nem használna a hideg folyosón állongás! – Magdolna is azonmód járt-kelt most is, mint rendesen, nyájasan, egyszerűen és kissé elkülönülten – kellemes, tiszta mosolyával és nemes mozdulataival, szép, értékes előadásokat tartott az osztályokban és amit a századok históriáiból tudott és közölt, maga volt az élet-értés, a bölcsesség; de

ösztönös idegenséggel maradt távol a zárdai politika kis fogásaitól, bár kedvelte és elismerte barátnőjét, Virginiát. – Soror Mártha is éppúgy ült, mint azelőtt az „Ápolda” egy kis szobájában, (mert a tornácra már ritkán süttött a nap;) – aszott két vázkeze lelógott öléből, fejével „igen”-t bizonygatott egyre és gyermeki tekintete a levegőbe meredt. Szelényi papa is ott babrált estig a fizikaszobában és nyaggatta Virginiát az új Röntgen-apparátusért; Kapossy éppúgy fogta össze talárszerűn reverendáját, ha magyarázott; morcos, sötét szeme lángokat szórt az egyház és erkölcs ellenségeire; németben eljutott a Sturm und Drang-hoz és neveléstörténetből Basedownál tartott karácsony előtt. Fóth káplán füttyösre csücsörített szájával járt-kelt a folyosókon; Popescu Kornél fáradt közönnyel vonszolta magát és sötét szeme csak rejtve, ritkán lobogott fel gyönyörű tűzben; Marika mindennap hideg vasba bodrozta a haját; és Szidu meg Gidu az ifjú Soror Emerikát üldözték fáradhatatlanul...

És lám, mindez mégis csak látszat volt, vagy nem ezek az igazi történetek; nem

Kedves Olvasó Tanulók!

1917-ben jelent meg **Kafka Margit** (1880–1918) **Hangyaboly** című regénye, amely az iskola-narratívák, azaz az iskolatörténetek, illetve a női irodalom hagyományába tartozik. Kafka Margit az első modern értelemben vett női írók egyike a magyar irodalomban. Ady Endre és a Nyugat teremtette írói kör tagja volt. A *Hangyabolyban* – saját élményeire támaszkodva – egy apácaiskola világát jeleníti meg, miközben nemcsak a zárda világában egymásnak feszülő maradi és haladó erők harcát mutatja be, de a korabeli társadalmi ellentétek (szegények-gazdagok, liberális erők-konzervatív hatalmak) is leképződnek mikrovilágában.

Olvasátok el a részletet, amely Gross Helénke zárdába érkezését mutatja be; ő az a szereplő, akit elsősorban azért szeretnének apácává nevelni, tehát hogy feltétlen lépjen be a rendbe, mert ezáltal vagyona a zárdát gazdagítaná. Heléna azonban ennél többre hivatott az életben.

Kellemes olvasást! Írjátok meg véleményeket az epizódról!

Bence Erika

azok; melyekben változás; előre-mozgás lendülete van. Melyek azok tehát?

Igen, aki nagyon figyelt, (talán a Jóisten szelíd és végtelenül tükröző szemével) az egyebeket is észrevett. Hogy példának okáért Virginia és Berchtolda mily benső egyetértéssel és sokat vannak együtt s mennyi közös, fontos, „hivatalos” elintézendőjük akad mindig egymással; hogy mily egyértelmű, gyengéd alázattal érintkeznek a mindenben gyanútlan Magdolnával s hogy baráti együttesüknek egészen meghódítottak még néhány magyar nővért, az eleven Adélt s a halvány Gregoriát is, az „intéző” pap szép unokanővérét. – Viszont figyelhetette azt is, hogy a penziósok most még a rendesnél is többet kaszinóznak együtt s a regráció-órát legtöbbször a kegyes Simonea szobájában töltik esténként, mikor rendesen velük van Evelina, a szent svábleány is és átüzennek gyakran a piros Kunigundért. – Aztán a gyászruhás kis Gross Helénnel

lehetne némi megfigyeléseket tenni; hogy hány öreg és ifjabb nővér ölelte őt szívére, bár csak szertartásos, gyenge szorítással és csókolta arcon apácásan kétfelől, mondván: „Szeretnék anyád lenni az elköltözött helyett; bízzál bennem, te szegény gyermek!” – És észrevenni legvégül; hogy két bennlakó növendék, Popescu Kornél és Pável Marika egy idő óta nem szólnak egymáshoz; s hogy az utóbbi esténként a hálóban gyakran és fennhangon szokta dicsérgetni Kapossy tanár urat, hogy mennyivel különb és okosabb, mint például az a Fóth, aki éppen hogy csak szép, no, mi az? Egy férfinál nem is sokat számít és nem is olyan csudaszép, mint amilyen elbizakodott pofa; a szeme például Kapossynak is van olyan. És hogy Király Erzsí rendesen halk és nevetős: „Nono ne mond”-okat és: „Te igazán?”-okat szokott odavetni, fejcsóválások közt tekintve le a még-még meleg cserépkálya tetejéről, melyhez támaszkodva nagy buzgalommal firkál kitépett irkalapokra valamit...

Vannak emberek is, kik szelíd és tükröző szemekkel járnak és semmi sem idegen tőlük; például Szelényi papa, a zsíros reverendájú, nagyszivárú öreg fizikatanár ezek közül való volt. Szeretett mindent – tehát látott mindent, ami a házban és a szívekben – e kis világban történt. Igaz, hogy mindenkit megszólított és kikérdett, akivel éppen találkozott.

„Áhá, – hát a kedves Kunigund nővér nem barátja, úgy-e, a magasabb tudományoknak? „Für solche Affinen!” – hisz mond is valamit! Ő ugyebár azt tartja mostanában, amit a régi, bölcs latinok: öregeké a szó a tanácsban! És soror Virginiát nagyon érdekli a kivándorlás kérdés; őt sok kérdés érdekli általában, mi? De csak ha „a mennyei gondviselés akaratával nem ellenkezik” – természetesen. De azt már bizonyosan igen szeretné tudni, vajon odaát a tengeren túl hány éves korukban kapnak politikai jogokat a nők? S a nagy harisnyagyárak üzemében a kék teljesen kiszorította-e már a szivárvány többi színeit?

Hát Gregoria kolléga egészsége javulgat-e? Elmegy-e Sweizba e nyáron? Én tudom, mitől függ az; talán ő is tudja. Vagy nem szívesen megy el innét? Sohse

láttam nőt, ki ennyire értett volna a gyakorlati gazdaságtanhoz elméletben! Hiába, a talentumok közös családi eredetre vallanak!

– A mostani negyedévesek? Sohse volt még itt okosabb, tiszteletre méltóbb évfolyam, mint ezek. Vannak köztük, akiket már nem is kisasszonyozni, de nagyságolni volna kedve az embernek, oly érett, bölcs, öntudatos nő; (ezért hívom én csak Böskének, másképp bölcs Diánának? – mert nem, nem önökre céloztam, Szidónia és Gizella kisasszonyok, bár sejtem, hogy magukra vették. Na, hisz nem is mindenesetre álló, megdönthetetlen sarkigazság és természettörvény az, hogy: hosszú szőke haj, rövid... no, hogy is mondtam? Ennek különben nemsokára ki kell sülnie itt ebben a házban; mert ugye nem minden kegyesrendi nővér vágatja le természetes fejdíszét beöltözéskor; nem mindegyik hisz a közmondásban. Na, meglássuk, eljátszódjuk-e a „Segélykérő Nők”-et? Hehe!...”

Így élcelt, csipkelődött ilyen együgyűen, ártatlan, kedves, hamiskás arcával a fizikaszobában, a tanári előtt vagy az Újépület folyosóján; mindenütt a legálásabb publikumtól körülvéve. Magános, családtalan öreg pap volt, egy rideg hónapos szobában élt a kis fizetésből, amit az apácák iskolája adott neki. Nem voltak barátai sem a városban, sem a püspöki udvarnál, nem akart sem kanonoki stallumot, sem lila-övet, nem járt sehová és a zárdán kívül nem is látott nőket. Ez a „Természettudományi Szertár” volt az ő klubja és kaszinója; e szelíd évődések: társas élete.

Azok közül a nővérek közül, akik az árva kis Gross Helént édesgették és pártfogolták – Berchtolda, a novíciát-főnök-nő nyerte meg legjobban a bizalmát. Ez becsületes és józan nő volt, – csúnya és közönséges kis pisze arccal és kancsal, világoskék szemekkel. Egy helybeli kis hivataltalnok árvája, – testvérénjével varrodát nyitottak volt és ő volt a kifutó; ő hordta haza a kész munkát és tizennégyéves korában jól ösmerte a helyi intelligencia minden kis ügyét, pletykáját és megtudta ítélni a kisvárosi dámák erkölcsseit. De néni, az öregleány elhalt váratlanul és a kicsit tudákos, csúnya és erényes leánya

„hivatást érzett”, hogy zárdában töltse életét. Természetes okossága, tudásvágya és judíciuma révén azok közé került, akiket magasabb diplomára képeztettek; a fiókházban együtt volt Virginiával s ennek ajánlására tette a boldogult Würdige a jelöltek főnökévé az akkor betegeskedő, öreg Simonea helyett; noha az még nem töltötte be a hatvanadik, a „penziós” évét. – A kis bajor leánnyal is szokása szerint nyíltan, anyásan és nyájasan beszélt.

– Hány éves is vagy te leánykám?

– Húsz múltam, tisztelendő nővér.

– Hm, húsz éves korodig a világban éltél. És még mindig itt állsz bizonytalan lélekkel és nem találtál magadnak hozzáillő életformát. Voltak-e kéréid?

– Én nem mentem Münchenben soha bálba, sem társaságba, a gyámom nem akarta, mert...

– Nos?

– Azt akarta, hogy az unokaöccséhez menjek. De én nem akartam, nem, megmondtam, inkább eljövök a nénihez és apáca leszek!

– Nono fiacskám! Így ne; dacból, gyerekeségből nem váltunk jegyet Üdvöztönkkel. – És miért is ellenkeztél? Valaki más volt eszedben?

– Nem – akkor még nem!

– Akkor nem? Tehát azóta? – Nos, nekem úgy bevallhatod, mint édesanyádnak, akit nem ösmertél. Én tudom, hogy kinn a világias dolgok és érzések uralkodnak; én nem ítélek meg; hisz a házasság is egyik szentség a hét közül. – Nem kell, hogy nevet és körülményeket mondj; szóval foglalkoztatja-e érzelmeidet valaki; egy férfi?

– Igen! – vallotta a német leányka halk, fullatag hangon.

– Úgy! – No és – viszonzásra találsz? Remélheted-e azt, amit „földi boldogság”-nak hívnak? Remélheted-e – őáltala?... No, mit gondolsz kis lányom?

A kis Helén meleg barna szemeit elfutotta a könny; a szája remegett; elővette a zsebkendőjét és belesírta bánatát: „Nein, nein! Er ist nur mein Ideal!”

– Hátha tévedsz? Biztos tudomásod van róla, hogy érzelmed viszonzatlan?

Helénke lejjebb hajtotta barna fejét és igent intett a zsebkendőbe; vagy tán csak zokogó csuklás volt ez.

A Seagate sem tétlenkedik

USB 3.0-s külső HDD-k Seagate és WD-módra

A Western Digital és a Seagate kínálatában is megjelentek végre az USB 3.0-s, azaz a SuperSpeed USB-szabványt használó külső merevlemezek, amelyek sokkal nagyobb adatátviteli sebességeket kínálnak USB 2.0-s társaiknál, természetesen visszafelé kompatibilisek az USB 2.0-s és USB 1.1-es portokkal is, így bármilyen gépen használhatjuk majd őket, amelyen van szabad USB-port.

A WD a MyBook 3.0-s nevet adta USB 3.0-s csatlófelülettel ellátott külső merevlemezeinek. Az 1 TB-os modell önmagában 180 dolláros áron lesz elérhető, de ha egy PCI Express slotba illeszkedő, USB 3.0-s portokat tartalmazó bővítményre is szükségünk van, akkor a termék ára 200 dollárra emelkedik. A gyártó hamarosan piacra dobja 2 TB-os USB 3.0-s külső merevlemezét is, amely 280 dolláros ajánlott végfelhasználói áron lesz elérhető. Ennél a modellnél nincs szó USB 3.0-s PCI Express bővítményre jelenlétéről.

Az új külső merevlemezek közül az 1 TB-os modellt már meg lehet rendelni magától a gyártótól az online áruházon keresztül, de hamarosan az üzletek polcain is megtalálhatjuk majd a friss külső merevlemezeket. A WD három év garanciát vállal a MyBook 3.0-s meghajtókra.

A WD riválisa BlackArmor PS 110-es elnevezésű termékével száll harcba az USB

3.0-s adattárolók piacán. A gyártó egy ún. USB Performance Kit-et, azaz egy komplett csomagot kínál, amely egy 500 GB-os külső merevlemez, egy ExpressCard slotba illeszkedő USB 3.0-s portokat tartalmazó bővítményből, valamint egy USB táp- és egy USB-adatkábelből áll. A termékkel a vállalat kifejezetten a notebookfelhasználókat veszi célba, közülük is azokat, akik ExpressCard slottal ellátott

noteszgéppel rendelkeznek. A Seagate külső merevlemeze egy 1,3 cm „vastag” házban kap helyet. Az 500 GB-os adattároló korongjai percenkénti 7200-as fordulatszámmal pörögnek, így lehetőség van akár 100 MB/s-os folyamatos adatátviteli sebesség elérésére, természetesen USB 3.0-s csatlófelületen keresztül. Ez a Seagate állítása szerint háromszor nagyobb adatátviteli sebesség, mint amit a jó öreg USB 2.0-s szabvány kínál.

Természetesen a Seagate megoldása is kompatibilis a régebbi USB-szabványokkal, azaz a 2.0-s és az 1.1-es portokkal is. A gyártó az amúgy is jól felszerelt csomag mellé az Acronis adatmentő szoftvert is mellékel, amely képes automatikusan teljes rendszermentést készíteni. Probléma esetén a SafetyDrill+ segédprogramot is bevetethetjük, amely nem más, mint egy adat-visszaállító szoftver. Érdekesség, hogy az Acronis szoftvere által készített adatmentés 256-bites AES titkosítással van ellátva.

A BlackArmor PS 110-es csomag már elérhető a gyártó online áruházán keresztül, az újdonság ára 180 dollár, ami megegyezik a WD 1 TB-os külső merevlemezének árával. A Seagate megoldására hosszabb garanciaidő jár: a WD-vel ellentétben a gyártó nem három, hanem öt év garanciát ad külső merevlemezére.

Jön a Western Digital MyBook 3.0-s külső merevlemezcsaládja

HOROSZKÓP

KOS

Egy új hobbiival ismerkedsz, de nem árt körültekintően érdeklődni. Nem utolsó szempont, hogy még nem ismerted meg minden oldaláról ezt a fajta tevékenységet. Persze be kell vallanod, hogy elsősorban a hangulatodtól függ, mennyire tudsz azonosulni vele. A szerelmi problémáid miatt pedig ne aggódj, hiszen hamar túljutsz rajta.

BIKA

Érzelmi téren meglehetősen kiegyensúlyozott vagy, de azért a szerelem terén ne várj különösebb változást. Egy nagyon fontos dolgod azonban van: változatlan lelkesedéssel figyeld a szimpátiád. Sokasodnak az iskolai elfoglaltságaid, és egyre több az otthoni feladatod is.

IKREK

Megpróbálsz alkalmazkodni a környezetedhez, de alig sikerül. Nem is kellene erőltetned, mert most nem a közösségi kibontakozás útja a legígéretesebb lehetőség. Keress egyéni utakat. Könnyebb lesz, ha nem kell mások szempontjait is figyelembe vened. Elképzeléseidet egészen biztosan egyedül is meg tudod valósítani.

RÁK

Nem vagy kapható semmiféle érzelmi megalkuvásra, ha éppen új kapcsolatokat kötsz. Bármennyire is rokonszenves számodra valaki, feltételeket szabsz akár kell, akár nem. Csak akkor vagy hajlandó elfogadni az illetőt, ha az minden tekintetben elfogadja a te véleményedet és döntésedet.

OROSZLÁN

Előfordulhat, hogy túlbecsüled teljesítőképeségeidet, és elvállalsz olyan feladatot, ami váratlanul nagy terheket jelent. Ennek ellenére ne vesítsd el a kedved, és ne vonulj vissza sértődötten. Ez a legrosszabb, amit tehetsz. Inkább adj magadnak egy kis időt, és igyekezz megfelelni az elvárásoknak. Kerüld az összeütközést, mert nem olyan biztos, hogy győzhetsz.

SZŰZ

Nagyon sok az elmaradásod, ráadásul nemcsak a korábbi feladatok terhelnek, hanem újabb és újabb feladatokat sóznak a nyakadba. Ezekkel úgy-ahogy meg tudsz birkózni, de jelentős változások is történnek, amikre nem vagy igazán felkészülve. Ne gyere zavarba, és ne mutass meglepetést! Sokkal jobban teszed, ha mindent pókerarcra veszel tudomásul, és megpróbálsz ügyesen lavírozni a zűrzavaros helyzetekben.

MÉRLEG

Távolságtartó vagy a környezeteddel szemben, és ez sajátos módon meglehetősen jól tesz a kapcsolataidnak. Mintha rájöttél volna arra, hogyan kell kezelni azokat, akik kissé hajlamosak az érzelmi zsarolásra és hasonló mesterkedésekre. Szeretetteljes szigorral szereled le az esetleges indulati kitöréseket, nem esel kétségbe, ha látványos jelenetekkel akarnak befolyásolni.

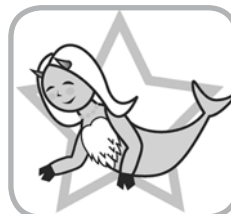
SKORPIÓ

Most majd megmutatom, ki vagyok én! Ezt hangoztatod nap mint nap, újra meg újra. Talán igazad van, ha így gondolkodsz, még inkább, ha így is teszel. Arra azért nem árt vigyázni, hogy ne hozzájáríthetetlen döntéseket. Ha így teszel nem kell attól tartanod, hogy esetleg hibázol. Amihez nyúlsz, szinte minden arannyá válik a kezeden.

NYILAS

Szinte mindennap valami változik, módosul. Egyhangúságtól nem kell tartanod. Komoly kihívásoknak nézel elébe. Össze kell szedned minden lelki erődet, hogy a tanulásra tudj összpontosítani. Nagyon jó eredményeket vagy képes elérni, de ehhez igen nagy energiabefektetések szükségesek. Egyéni programjaidat mérsékelni kell.

BAK

Légy határozott és tisztázd a legapróbb részleteket is. Egy szerelmi kapcsolatban tovább folytatódik a se vele, se nélküle állapot. Egy dolog mindennél fontosabb mindkettőtöknek: ne kutass a titkai után! Ha úgy érzed, hogy magadra maradtál a problémáiddal, ne bűnbakot keress, hanem bízz saját képességeidben, akkor biztosan nem fogsz csalódni.

VÍZÖNTŐ

Ne csak tervezgess, több időt kell szentelned a dolgok részletes kidolgozására. Igénybe veheted barátaid segítségét, de csak akkor, ha kissé nyájasabb vagy azokkal, akikre számítani szeretnél. Néha olyanokhoz kell alkalmazkodnod, akiket cseppet sem szeretsz. Tedd félre hát az érzelmi szempontokat, és alkudj meg a jelenlegi helyzettel. Néha az elenségekből lesznek a legjobb barátok, de ez fordítva is igaz.

HALAK

Egy reménytelennek tűnő helyzet egyszerűen jóra fordul. Ez is azt bizonyítja, hogy a tévedések nem feltétlenül okoznak károkat. Egy kicsit tarthatsz a várható eredménytől, ez abból is fakadhat, hogy nincs kellő önbizalmad. Pedig elhiheted, az önállóság ígletet ad.

Hogy jól induljon a reggel!

Nehézre esik kimászni az ágyból, rohanak a percek, s te még mindig nem tudod, mit vegyél fel, nem reggeliztél, és hol lehet a matekkönyv? Íme 8 tipp, hogy nyugodtan, összeszedetten és vidáman kezd a napod különös tekintettel az iskolaév végi hajszára!

1. Még este készítsd ki a másnapi ruhádat! Rengeteg időt spórolsz meg, ha nem álmosan kell kitalálnod, mit is vegyél fel. A leszakadt gombot pedig még időben felvarrhatod!

2. Semmiképpen ne hagyd ki a reggelit! Ha nincs időd nyugodtan leülni, kapjál be valamit útközben. Egy szendvicset, crois-

san-t vagy müzliszeletet akár iskolába menet is elfogyaszthatsz.

3. A könyveidet, füzeiteket még este pakold be a táskádba! Ne feledd meg a torna- vagy edzésfelszerelésről sem!

4. Ha friss frizurára vágysz, még előző este mosd meg a hajad, így reggel csak igazítani kell rajta!

5. Tudjad, mi vár rád másnap! Gondold át még lefekvés előtt! Így igényeidnek megfelelően korábbra vagy pár perccel későbbre állíthatod a vekkert.

6. Sose hagyd a házi feladatot vagy a tanulnivalót reggelre!

7. Hallgass olyan zenét, ami felpörget, vidámmá teszi a reggeled!

8. Ami a legfontosabb: ébredj időben, hogy legyen időd mindenre!

A műanyag

1838-ban Victor Regnault laboratóriumában PVC-t (polivinil-klorid) állított elő. Egy évvel később Goodyear felfedezte, hogy a gumifa tejszerű nedvéből, a latexből kiválasztható nyers kaucsuk kénnel keverve és melegítve vulkanizált kaucsuk, vagyis gumi lesz. Fia 1851-ben jött rá, hogy nagyobb kénmenyisséggel keménygumi (ebonit) állítható elő.

Az első műanyagokat hamarosan követték a többiek: 1844-ben lett ismeretes a linóleum, nem sokkal később a műbőr, majd a vulkán-fiber. 1865 óta ismerjük a celluloidot, 1897 óta a galahitot, és a század végén megjelentek az első műselymek. A műanyagok fejlődése és főként felhasználása a huszadik század második felében vált meghatározóvá.

1912-ben Fritz Klatte rakta le elsőként a PVC gyártásának technikai alapjait, de az anyag ipari termelése csak 1938-ban indult meg, miután sokoldalú felhasználási lehetőségeit felismerték. A mesterséges anyagok tömeges előállításának igénye az első világháború éveiben merült fel, néha azonban ezen igények a kutatás kezdeti stádiumában lévő műanyagipar és az általa előállított műanyagok teljesítőképességét jóval felülmúlták. Mindenesetre nagy lökést adott a szerves kémiai kutatásoknak. A huszas években indult el a polimer műanyagok pályafutása. Ezen kutatások keretében fedezte fel dr. Hermann Staudinger (1885–1965) német kémikus 1922-ben, hogy a szerves anyagok vázát nagyon hosszú molekulaláncok képezik. Ő javasolta először a műanyagokra a „makromolekula” megnevezést. Tizenhárom év kellett ahhoz, hogy kutatási eredményeit elismerjék, majd 1953-ban munkájáért Nobel-díjat kapott.

Színes virágok műanyag palackból

Nem kell a kukában landolniuk a kiürült műanyag palackjainknak. Mit kezdhetünk mégis velük? Egy szép és érdekes dekorációt mutatunk most, amit, ha szárnyaló a fantáziád továbbgondolhatsz.

Anyagok, kellékek:

üres (átlátszó) ásványvizet flakon, színes üvegfesték, ecset, olló, mécses, zöld krepp-papír, sárga krepp-papír, hurkapálca (vagy virágtartó rúd, esetleg zsenília drót)

Elkészítése

A puha, műanyag flakont kissé benyomjuk a dereka tájékán, és az ollóval a csavaros nyak alatt kb. tenyérnyi szélességben körbevágjuk. Nem gond, ha kissé pontatlan. Négy bevágást készítünk a nyakáig. Ennyi szirma lesz a virágunknak. Természetesen több is lehet! De ha tulipánt szeretnénk készíteni, akkor ne vágjunk szirmokat, hanem a vágott részt tartjuk a láng fölé.

A mécsset meggyújtjuk, és a láng fölé tarjuk a nyakánál megfogott palackdarabot. Először az egyik szirm kialakítása következik. Tartsuk a lángtól 4-5 centire a szirmkezdemény egyik sarkát, és várjunk. Hamarosan bezugorodik kissé. Most a másik sarkát gömbölyítsük le ezzel a módszerrel. Ezután a szirm alsó harmadát emeljük a láng fölé. Ha ügyesek voltunk, hirtelen lehajlik, mint az igazi virágszirm. Így ismételjük meg minden szirmnál!

Hamarosan kitapasztaljuk, hogyan formálható szépen a virágunk.

Amennyiben minden szirmmal elégedettek vagyunk már, jöhet a festésük. Üvegfestékbe mártott ecsettel átfestjük a

belső felületeket. Nem baj, ha kissé foltos, mert ettől még „virágosabb” a hatása. Kifejezetten művészi lesz. Hagyjuk alaposan megszáradni.

A krepp-papírból elkészítjük a sárga bibéket, porzókat, valamint a zöldből a levélkéket.

Az elkészült virágainkat állítsuk napos helyre. No nem azért, hogy jobban nőjének, hanem hogy a rájuk tűző nap sugaraitól csak úgy ragyogjanak és pompázzanak.

Annak ellenére, hogy egyszerű műanyag, mégis gyönyörű.

„Őseidnek szent hitéhez,
nemzedednek gyökeréhez,
Testvér, ne légy hűtlen soha!”
(Gub Jenő:
Üres kalász fenn hordja a fejét)

Rovásíró verseny

Zentán tartották meg nemrég az V. Rovásíró Versenyt a Stevan Sremac Általános Iskolában Sárosi Gabriella iskolaigazgató és történelem szakos tanár-nő szervezésében.

A versenyzők reggel 8-ra érkeztek az iskola előcsarnokába, ahol a már félig felállított jurta fogadta őket.

Az egybegyűlt gyerekeket, felkészítő tanárokat és szülőket Sárosi Gabriella üdvözölte, majd az iskola tanulói rövid alkalmi műsort mutattak be.

Reggeli után kezdődött a verseny első része: a rovásírással írt szöveg hangos olvasása. A verseny második része írásbeli feladatokból állt (rovásírással írt szöveg átírása latin betűkkel, latin írás átírása rovásra és szópárosítás).

A versenyen kb. 57-en jelentek meg a következő településekről: Ada, Csóka, Zenta, Magyarkanizsa, Doroszló, Szabadka, Temerin, Tornjós és Kevi.

A diákok három csoportban versenyezhettek: alsósok korcsoportja (12 résztvevő), felsősok korcsoportja (32 résztvevő) és középiskolás (13 résztvevő) korcsoport. Min-

Díjazottak és felkészítőik a verseny főszervezőjével

den korcsoportból az első négy helyezett jogosult a budapesti döntőn való részvételre, amelyen a Kárpát-medence minden elődöntőjén legjobbnak bizonyult magyar rovásíró részt vehet.

Ebéd után a résztvevő diákok és felnőttek városnézésre indultak. Többek között meglátogathatták a Zentai Levéltárat is, ahol Recskó Szabolcs fogadta a vendégeket. A gyerekek több kézműves foglalkozáson is részt vettek az eredményhirdetésre való várakozás során: nemezelés, tojásfestés, gyapjúállatok készítése.

Az eredmény a következőképpen alakult.

ALSÓSOK

- I. hely: Raffai Balázs, Ada
- II. hely: Rusák Réka, Ada
- III. hely: Páncsics Martina, Ada
- IV. hely: Brindza Mátyás, Doroszló.

FELSŐSÖK

- I. hely: Szabó András, Temerin,
- Sarnyai Dorottya, Magyarkanizsa
- II. hely: Brunclik Anikó, Magyarkanizsa
- III. hely: Péter Laura, Temerin.

KÖZÉPISKOLÁSOK

- I. hely: Sziveri Réka, Szabadka
- II. hely: Bata Mária, Magyarkanizsa
- III. hely: Barna Melinda, Szabadka
- IV. hely: Bajity Benita, Zenta.

A vajdasági elődöntő minden résztvevője oklevelet kapott, a helyezést elért tanulók gazdag könyvjutalmat, a felkészítő tanárok pedig egy-egy képet kaptak jutalomként.

A döntőre június folyamán kerül sor Budapesten, ahol az említett feladatokon kívül még több próbatétel elé állítják a rovásírókat: pl. botra rovás, nyelvmélekek felismerése, összerovás.

A rovásírás újralfedezése Forrai Sándor tanár, írástörténész nevéhez fűződik. Az első rovásíró versenyt 1997-ben kezdeményezte Friedrich Klára és Szakács Gábor, amely a mai Magyarország területén szerveződött. A versenynek 2000 óta vannak határokon túli résztvevői is.

Csak remélni lehet, hogy minél több diák és felnőtt csatlakozik a rovásírók bővülő táborához. Ebben segítségükre lesz Szakács Gábor előadássorozata is, aki a nyár folyamán ellátogat majd vidékünkre is népszerű előadásával: Rovásjelek Tatárlakától a bosnyák piramisokig.

Brindza Ildikó

Doroszlói gyerekek a jurta előtt

Tudsz alkalmazkodni?

A következő tulajdonságok közül: rugalmas, toleráns, közvetítő vagy erőszakos, szerinted melyik illik rád a leginkább? Megtudod, ha beleképzeled magad az alábbi történetbe.

1. Van egy szabad délutánod. Mit szeretnél csinálni a szimpátiáddal?

- a) Mindegy. A lényeg az, hogy együtt legyünk.
- b) Egy biztos, nem megyek cukrászdába.
- c) Három javaslatot vetek fel: filmezés, számítógépes játék, görkori.
- d) Egyszerű a dolog, vagy sétálunk vagy megyek haza.

2. Filmet néztek a társasággal, de melyiket?

- a) Nem értek hozzá. Döntsenek a többiek.
- b) Mindegy, csak sokat lehessen nevetni.
- c) Egy vígjátékot javasolok.
- d) Nagyon szeretném megnézni a Kozmikus polipok invázióját. Kár, hogy a többiek nem hallottak erről a filmről.

3. Kiderül, hogy azt a filmet, amit kinéztetek, nem lehet beszerezni.

- a) Semmi gond. Együtt csak kitalálunk valamit.
- b) Mindenben benne vagyok, de valami szörnyű filmet nem nézek meg csak azért, mert eleve filmet akartunk nézni.
- c) Javasolom a legközelebbi cukrászdát.
- d) Mindenkit rábeszélek a kedvenc filmemre.

4. Vita bontakozik ki a te kedvenc filmed kapcsán...

- a) Bízom benne, hogy szót értünk. Utálom a vitákat.
- b) Minek szót pazarolni egy filmre? Annyi jó van!
- c) Mindent elkövetek annak érdekében, hogy találjunk valami kompromisszumot.
- d) Miért ne tetszene mindenkinek a kedvenc filmem? Azt hallottam, remek kritikákat kapott.

5. A szavazás döntetlen lesz. Most mit léptek?

- a) Mindnyájan megnézzük a kedvenc filmem.
- b) Semmiképpen nem nézek mást. Hazamegyek.
- c) A filmet nem nézzük meg, de később találkozunk.
- d) Mit szórakoznak velem? Mindenki csinálja azt, amit én akarok, és pontum.

Megfejtések

A legtöbb a válasz: Rugalmas

Gyakran úszol az árral, alkalmazkodsza a többség akaratához, és ez nem is okoz gondot számodra. Szeretsz különböző dolgokkal foglalkozni, és felvállalod a legkülönbözőbb kihívásokat a barátaid társaságában. A közvetlen környezeted pótolhatatlannak tart.

Tanács: Ha neked megfelel ez a helyzet, semmi gond. Ha viszont azért értesz egyet a többiekkel, mert félsz, hogy az ötleted rossz, baj van. Tanuld meg, hogy ki kell mondanod azt, amit gondolsz.

A legtöbb b válasz: Toleráns

Szereted a csoportos létet, és szívesen tekintetbe veszed mások gondolatait. Képes vagy hangot adni a gondolataidnak.

Tanács: Amiben az ember hisz, azért harcolni kell de, a harcban sose a macaksság irányítson.

A legtöbb c válasz: Közvetítő

Született diplomata vagy. Mindenkinek szem előtt tartod a figyelmét. A konfliktusokat a józan ész szerint próbálsz megoldani.

Tanács: Fontos, ugyanakkor hálátlan szerepet töltesz be. A viták eldöntésében kulcsszereped van, de vigyázz, ami az egyiknek jó, a másiknak rossz.

A legtöbb d válasz: Erőszakos

Nem viseled el, ha valaki nemet mond neked. Ha valaki ellent mond neked, annak nagy pechje van.

Tanács: A barátaid nem szívesen töltenek veled hosszabb időt, bár díjazták vezetői képességeidet. Engedd, hogy ők is elmondják véleményüket.

BIZALMAS SOROK

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizennégy éves tini vagyok, akinek, úgy gondolom, tinigondok nehezítik meg az életét. Még ha tinigondok is, számomra nagyon égetőek. Nem tudok mit kezdeni azzal a fiúval, akibe már jó ideje szelmes vagyok. Három évvel idősebb nálam, mindenkinek nagyon szimpatikus, mert szereti a társaságot, jót lehet vele beszélgetni. Néhány hónapja ismerkedtünk meg, és mivel együtt járunk táncra, aránylag gyakran találkozunk. A problémám az, hogy részéről nem történik semmi sem. Senki iránt. Úgy tűnik, igen szégyenlős típus. A lányok bolondulnak utánta, ő meg mintha észre sem venné. Velem mindig kedves, jókat beszélgetünk. Szerintem, ha nem érezné jól magát a társaságomban, biztos, hogy nem beszélgetne velem. Volt már, hogy tánc után motoron haza is vitt, de továbbra is semmi. Mit csináljak, hogy megtegye az első lépést? Én nem szeretnék erőszakosnak tűnni. Kérlek, adj tanácsot!

OK”

Válasz:

Kedves OK!

Én úgy látom, hogy türelmes kell, hogy legyél a fiúval, hagyd, hogy benne is megérjen a bátorság, és ő tegye meg az első lépést. Hogy az mi kellene, hogy legyen, te tudod a legjobban. Én úgy látom, hogy a fiú nagyon is sok lépést tett már, veled sokat beszélget, és még haza is vitt a motorján. A leveledből az tűnik ki, hogy ebben a privilégiumban mások nem osztoznak veled. Te minden számodra lehetséges módon mutasd meg neki, hogy tetszik, hogy jól érzed magad a társaságában, úgy ahogyan eddig is tetted. Lépéseket te is tehetsz, méghozzá olyan formában, hogy a tánc után meghívod fagyira megköszönve, hogy hazavitt motoron. Ha elfogadja, szuper! Ha nem, az sem gond, legalább tudod, hogy inkább barátkozni szeretne veled.

„Kedves Bizalmas!

Nagyon boldogtalan vagyok! A barátnőm kikezdett a volt fiúmmal, annak ellenére, hogy tudja, hogy nekem még mindig nagyon tetszik. Azt beszél a többiek, hogy több is volt köztük, mint csókolódzás. Tudom, hogy a fiú szabad és nem az én tulajdonom, azt csinálhat, amit akar, de nagyon rosszul érzem magam a saját bőrömben. Amikor a barátnőmmel vagyok, megjátszom magam, meghallgatok minden részletet arról, hogy milyen szelmes, de belülről fáj. Felmerült bennem a kérdés, hogy tényleg olyan jó barátnőm, mint ahogyan eddig gondoltam? Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek!

Szandi”

Válasz:

Kedves Szandi!

Semmi esetre se kínozzad magad azzal, hogy hallgatod a barátnőd részletes beszámolóját a volt fiúddal való együttlétekről. Meg is mondhatod neki, hogy nem szívesen hallgatod ezt a meséjét. Különben az eddigi viselkedésseddel azt bizonyítod, hogy rendjénvalónak tartod, hogy elmondja neked az élményeit. Próbáld meg az ő szemszögéből látni a dolgot: a fiúval már nem jársz, nem mondtál semmit sem, amikor összejött vele, és ha téged az egész nem zavar, miért is ne járna a fiúval. A történetedből, nekem az őszinteséged hiányzik, az, ami nagyon sok jó barátságot fémjelez. Ha őszintén el-

mondod neki, hogy mit gondolsz és hogyan érzel, biztos, hogy elemezi a köztetek lévő barátságot, és megtudod, mi a fontosabb neki, te, a barátnője, vagy a fiú.

„Kedves Bori Mária és Bizalmas sorok!

Nyolcadik osztályos lány vagyok, kitűnő tanuló. A gondom, ami miatt tanácsot kérek, a barátnőmmel kapcsolatos. A legjobb barátnőről van szó, akivel egészen kicsi korunk óta együtt vagyok jóban-rosszban. Nagyon szép lány, bolondulnak utána a fiúk, különösen amióta nyolcadikosok lettünk. Engem viszont észre sem vesznek. Eleinte nem volt vele gondom, de most már nagyon zavar és boldogtalan vagyok. Magas lány, jól öltözik, én viszont olyan farmeros, pólós típus vagyok, inkább sportosan öltözködöm. Volt már, hogy amikor együtt kellett hogy menjünk valahova, azt hazudtam, hogy beteg vagyok, és inkább otthon maradtam, csakhogy ne nézzem, hogy zsongják körül a fiúk. Már arra is gondoltam, hogy szakítok vele, és nem barátkozom vele többé, inkább új társaságot keresek magamnak. Félek, hogy miatta sosem vesznek észre a fiúk, mert mindig csak őt nézik. Mit tegyek, hogy engem is észrevegyenek, és érdekes legyek számukra?

Bibi”

Válasz:

Kedves Bibi!

Nagyon nyomasztó érzés valakinek az árnyékában lenni, habár néha az is jól jön. A nyomasztó érzést pedig a zöld szemű sárkány, a féltékenység ébreszti benned. Tehát minden rosszban van valami jó! Ha körülzsongják a fiúk, te sem vagy sosem egyedül, mindig van társaságod. Semmi esetre sem szabad megszátkánod ezt a hosszan tartó barátságot, ami ennyi évig mindkettőtöknek megfelelt. Lépéseket azért tehetsz, hogy jobban érezd magad a saját bőrödben. Ezt pedig úgy teheted meg, hogy aktivizáld magad és bővíted a baráti körödet, akikkel együtt vagy és szórakozni is eljársz. A barátnődöt továbbra is szeretheted, mert jó barátnőd, de azért nem kell vele minden percedet együtt töltöni. Önálló akcióként iratkozz be valamilyen sportra, rekreációra, nyelv- vagy táncanfolyamra. Ha módod van rá, jelentkezz valamelyik nyári táborba, ahol bővítheted érdeklődési és ismeretségi körödet, ahol új emberekkel ismerkedhetsz, közben tanulsz valamit, és jól szórakozol. És ne feledd, a szépség múlandó. Ahhoz, hogy valakit igazából megszeressünk, meg kell, hogy ismerjük. Engedd, hogy mások is megismerjenek, barátkozz másokkal is.

„Kedves Bizalmas sorok!

Borzasztóan ideges vagyok. A barátnőm idegesít, mert mindenben jobb, mint én. Úgy tűnik, mintha versengene velem mindenben, én pedig alulmaradok. Mit tegyek, hogy megváltozzon a helyzet? Kérlek, adj tanácsot!

Lady”

Válasz:

Kedves Lady!

Az egyik dolog, amit megtehetsz, az az, hogy szakítasz ezzel a barátnőddel és olyan társaságot keresel magadnak, ahol nem érzed úgy, hogy lépten-nyomon versengened kell. Azt a kérdést is felteheted magadnak, hogy tulajdonképpen ki is az, aki verseng? Úgy látom, hogy neked is szükséged van rá. A másik dolog pedig az, hogy olyan tevékenységeket keresel, ami nem érdekli a barátnődöt, és azon a téren próbálkozol kitűnni. Számolj azzal is, hogy a serdülőkorban sokszor mindent fekete-fehérben látunk, ezért például számodra a barátnőd vagy nagyon jó, vagy nagyon rossz. Mindenesetre, ha nem érzed magad jól a társaságában, keress új barátnőket is. Ne lepődj meg azon sem, ha nemsokára észreveszed, hogy azok is versengenek veled. Tehát, ki is az, aki igazából verseng?

A róka, a medve és a szegény

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy szegény ember. Ez a szegény ember egy reggel két tehenével elindult a földjére szántani. Amint az erdő mellett megyen, egyszer csak hall valami bömbölést és makogást. Bemegy az erdőbe megnézni: vajon mi lehet az? Hát látja, hogy egy nagy medve verekedik egy kis nyúllal.

– No, még ilyet se láttam életemben – mondja a szegény ember, és olyan jóízűen kacagott rajta, hogy majd kipukkadt.

– Ejnye, veszett-hordta embere, hogy mersz te rajtam kacagni? – rivallott rá a medve. – No, ezért meglakolsz. Tehenestül együtt megeszlek.

A szegény ember bezzeg most már nem kacagott. Nagyon kérte a medvét, hogy ne egye meg, vagy ha már csakugyan meg kell lenni, legalább estig ne egye meg, ameddig felszántja a földjét, szegény házanépe hogy ne maradjon kenyér nélkül.

– No, hát estig nem bántalak, de akkor megeszlek!

Avval a medve elment a dolgára, a szegény ember pedig búsan szántogatott, s akármennyit gondolkozott, nem tudta elgondolni, mivel lehetne megengesztelni a medvét... Délfelé odavetődött egy róka: észrevette, hogy a szegény ember búsul, kérdezte tőle, mi a baja, talán segíthetne rajta.

A szegény ember elmondta, hogy járt a medvével.

– Ha csak ennyi a baj, azon könnyen tudok én segíteni. Kutyabajod sem lesz. De mit fizetsz, ha megsegítelek?

A szegény ember nem tudta, mit ígérjen, mert nemigen volt miből, s a róka is sokat kért. Végre kilenc tyúkban s egy kakasban egyeztek meg. Nehezen ígérte meg a szegény ember, mert nem tudta, hogy honnan teremti elő; de mégis megígérte.

– No, most már, szegény ember, hallgass reám! Mikor a medve estefelé idejő, én megbúvok a bokorban, s kürtölök, ahogy a vadászok szoktak. Akkor a medve azt kérdi: mi az? Te azt mondod: vadászok jönnek. Erre a medve megijed, s kér, hogy bújtasd el. Te bebújtatod abba a szennyes zsákba, s megmondod neki, hogy meg ne mozduljon. Én akkor kijövök a bokorból, s kérdelem: mi van abban a zsákban? Te azt

mondod: szenes tőke. Én nem akarom elhinni, s azt mondom: vágd abba a csúcsba a fejszédet. Te fejszét fogsz, s úgy vágod fejébe a fejszédet, hogy a medve mindjárt szörnyethal.

A szegény ember megörvendett a jó tanácsnak, s követte is. Minden úgy történt, ahogy a róka mondta: a medve pórul járt, s a szegény ember megszabadult tehenestül.

– Nem megmondtam, hogy így lesz? – mondta a róka. – Tanuld meg ebből, szegény ember, hogy többet ésszel, mint erővel. De nekem most dolgom van, hazasietek. Holnap elmegyek hozzád a kilenc tyúkért és a kakasért. Jó kövérek legyenek! Otthon légy, mert különben megkeserülöd.

A szegény ember szekerére vetette a medvét, vígan tért haza, otthon jó vacsorát csapott, jól aludt rája, s nem sokat félt a rókatól, mert megtanulta tőle: többet ésszel, mint erővel! Reggel alig nyitotta ki a szemét,

már kopogtatott az ajtón a róka, s kérte a kilenc tyúkot és az egy kakast.

– Mindjárt, komám, mindjárt, csak felöltözöm – mondta a szegény ember. Hamar felöltözött, de nem nyitotta ki az ajtót, hanem megállott a ház közepén, s elkezdett csaholni, mint a kutyák.

– Te szegény ember! Mi tesz úgy, talán csak nem kopó?

– Bizony, komám, kopó az, mégpedig két kopó. Itt aludtak az ágy alatt, ördög tudja, honnan kerültek ide. Megéreztek a szagodat, ki akarnak rohanni, alig tudom már tartani őket.

– Csak addig tartsd, amíg elfutok. Nem bánom, maradjon inkább neked a tyúk is, a kakas is.

Mire a szegény ember kinyitotta az ajtót, a róka már túl volt ungon-berken. Nagyot kacagott rajta, s még talán most is kacag, ha meg nem halt.

A tornádó pusztító erejű forgószelel. A hevesen örvénylő légoszlop a viharfelhőből indul ki, és a földfelszínnel érintkezik. Egy tornádó átlagosan 2-3 percig tart. A tornádók kialakulásának első fázisa az örvénylő fázis, amikor megszületik a felfelé mozgó levegőből (amelyből maga a viharfelhő is kialakul). Ekkor jön létre jellemző tölcser formája is. A következő fázisban az örvény eléri a földet. Ezután gyorsan következik a legpusztítóbb időszak. A törmelék, amelyet a földről szívott fel a vákuum, sötétre színezi a tölcser alsó részét. A szélesebbség a legvadabb tornádókban túllépheti az 500 km/órát. A tornádók átlagos szélessége 400-500 méter. Általában 6-8 km-en át érintkeznek a felszínnel (a leghosszabb ismert tornádónym az azonban 350 km-es). Egy átlagos tornádó 50-60 km/órás sebességgel halad, de minden évben meg-

Mi a tornádó?

figyelnek olyanokat is, amelyek szinte egy helyben állnak, vagy éppen 90-100 km/h sebességgel robognak. Akadnak mindössze 1 méterese, de előfordulnak közöttük 3 kilométerese is. Átlagos méretük 400-500 méter között van. Egy tornádó egyszer 15 tonnás gépezetet mozdított el. Hogy ez felemelést vagy elcsúszást jelentett-e, nem lehet tudni. Egy közepes erejű tornádónak nem okoz nehézséget a levegőbe emelni 500-800 kg-os tárgyakat.

Hogyan emel fel tárgyakat a tornádó?

Néha olyan esetekről is hallani, hogy halak, szalamandrák, békák hullottak az égből. Ilyen úgy fordulhat elő, hogy a tornádó víz felett halad el, és onnan felszip-pantja az élőlények egy részét. Elvileg nem is a tornádó emeli fel a tárgyakat (ahogy sokan mondják: „szívja fel”), hanem a tornádó körüli légnyomás nyomja be a tárgyakat a forgószelel közepe felé. Ugyanis a tornádó közepén alacsony légnyomás alakul ki, és a földi légnyomás ezt próbálja kiegyenlíteni.

Hasonló elven működik a porszívó. A porszívó se tud szívni, ugyanis ilyen, hogy „szívóerő” nincs. Minden a légnyomástól függ. A porszívó nyomáskülönbséget idéz elő a motortérben, és a külső légnyomás-különbség tolja be a port a porszívóba.

ZSIBONGÓ

Mondások növényekkel

Összegyűjtöttünk egy csokorra való mondást, amelyben valamilyen növény vagy növénycsoport szerepel. A mondások értelmezését ezúttal rád bizzuk:

Csalánba nem üt a mennykő.

Kicsi a bors, de erős.

Nem esik messze az alma a fájától.

Nem zörög a haraszt, ha a szél nem fújja. Szép vidék sás nélkül nincsen, hegyvidék forrás nélkül nincsen.

Ha a virágszirom lehullott a fáról, már nem térhet vissza rá.

A korona nélküli fát nem cibálja a szél.

Bűnös ember a falevél rezgésétől is megijed.

A lehullott virág hátrahagyja illatát. Egyetlen kaktusz sincs úgy tele tövissel, hogy ne férne el rajta virág.

Az a róza, amelyik a viharban nyílik, a legtrikább és legszebb valamennyi közül.

Magas fának hosszú az árnyéka. Ne nyisd le a fát, amelynek árnyékában nyugszol.

Üres kalász fenntartja a fejét.

Az ágak mutatják meg, hogy milyen a gyökér.

Az elszáradt virág nem nyílik újra.

A fát gyümölcséről ismerni meg.

Szegény embert az ág is húzza.

A vízbe fúló a szalmaszála is kapaszkodik.

A gaz magától is megterem.

Ki korpa közé keveredik, megeszik a disznók.

A jegenyefák sem nőnek az égig.

Ne bízd a kecskére a káposztát.

Ki milyen virágot szakít, olyat szagol. Nemes gyümölcs későn ér.

Rekordok a növények világában

Leg, leg, leg! Erről szinte mindenkinek először a Guinness Rekordok Könyve jut az eszébe. Ez ugyebár az emberi teljesítmények és adottságok rekordjainak gyűjteménye. De mi van a növényekkel, akik szintén versenyeznek ezekért a címekért? Lássunk egy-két leget a növények világából.

A **leggyorsabban növő fa** a Malajziában élő Albizzia falcata, ami a nálunk is ültetett selyemakác rokona. Egy év alatt 10,74 métert nő, azaz átlagosan 2,4 centimétert naponta.

A **lágyszárúak** között a bambuszok egyes fajtái a csúcstartók, naponta közel egy métert is növekedhetnek, megfelelő körülmények között. A száguldás szerelmeseinek a kedvéért, ez átszámítva: 0,00003 km/h.

A **legnagyobb növény** egy USA-ban élő rezgő nyár (Populus tremula). Tömege megközelítően 6000 tonna lehet, kiterjedése 43 hektár. Ez a nyárfahálózat egy növénynek számít, hiszen egy gyökere van, és a genetikai állománya is minden részében teljesen azonos. A növénytömeg egy szervezettként működik, hiszen a lomb minden részén egyszerre vált színt, és egyszerre hullik le.

A **legnagyobb fa** egy örökzöld mamutfenyő (Sequoia sempervirens) volt, melyet száz éve egy vihar döntött ki. Össztömege 3300 tonna, törzstérfogata meghaladta a 2500 köbmétert.

A **legnagyobb lomboszat** egy fűgefű (Ficus benjamina), egy Srí Lankán élő példány lombkoronája 1,2 hektár területet árnyékol

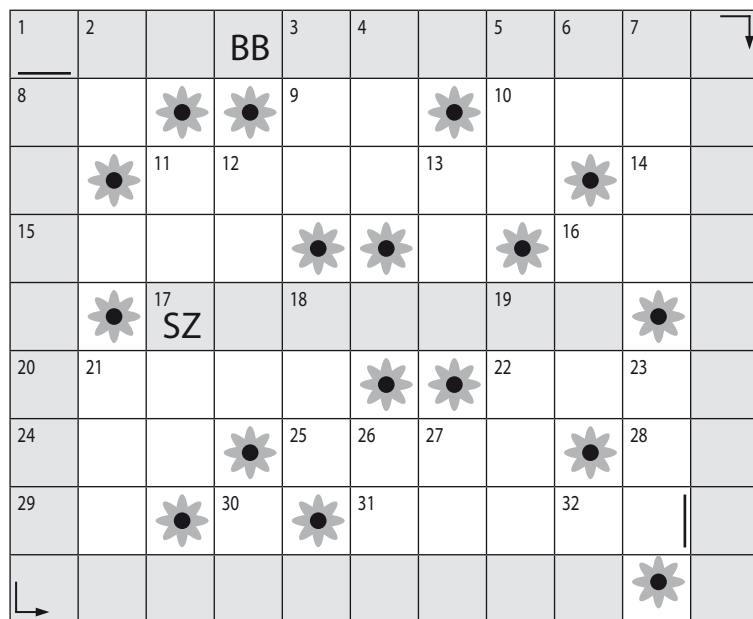
be. Lombtömegének tartásában közel 1200 támasztógyökere segíti, amellel, hogy törzskerülete 412 méter.

A **legmélyebbre** egy dél-afrikai füge gyökere hatol le: a 120 méterrel alatta található barlangba is beelöl.

A **leghosszabb gyökérszettel** a nálunk termesztett rozs is hírnevet szerzett magának ebben a kategóriában. Egyetlen egyedének gyökérszövedékét, ha szétbogarozva egymás mellé helyeznénk egyvonalban, hossza meghaladná a 600 kilométert.

A **legmagányosabb** egy az Antarktison élő lucfenyő (Picea abies), a legközelebbi fa 222 kilométerre található tőle.

A **legidősebb** növény korát szénizotópos kormeghatározással lehetett csak megsaccolni. A Lamatia (Lamacia tasmanica) nevű kis termetű bokor csak néhány példányá el Tasmániában – körülbelül 43 000 éves.

Keresztrejtvény

Rejtvényünkben egy székegy közmondást rejtettünk el.

Vízszintes sorok: 1. A közmondás első része, 8. Rangjelző, 9. Repülőgépfajta, 10. Indokol, 11. Erdélyi kalácsféle, 14. Pancsova, 15. A tulajdonod, 16. Spion, 17. A közmondás harmadik része, 20. Leengedi a torkán, 22. Ugyanaz, mint a vízszintes 15., 24. T. G. G., 25. Szőlőből nyerjük, 28. Televízió, 29. Ráró egynemű betűi, 31. Dögevő állat.

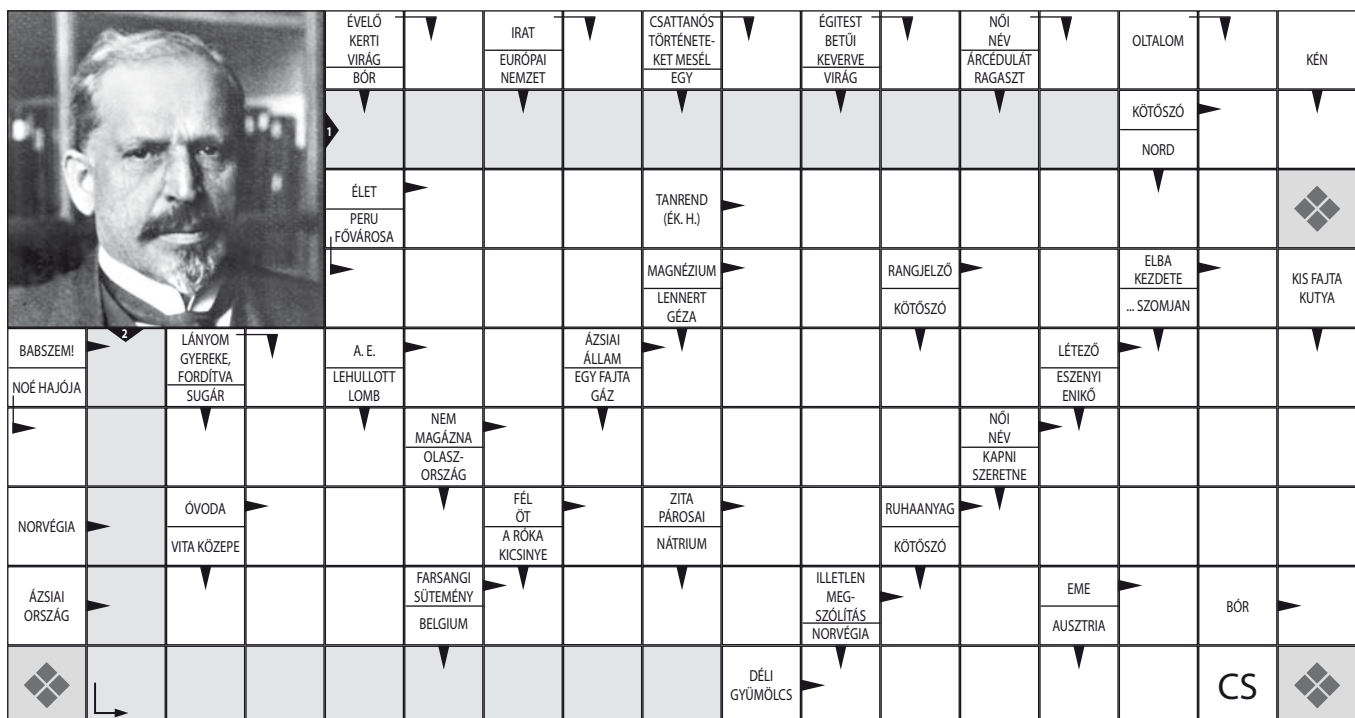
Függőleges sorok: 2. Lator László, 3. Metró közepe, 4. ... is, marad is, 5. Segélyhívó jel, 6. Ilyen unoka is van, 7. Huncut fiúcska, 11. Halfajta, 12. Nyaral, 13. Raj, 16. Lik betűi, 18. Rang, 19. Fogyasztották, 21. Fordítva: van ilyen fürdő is, 23. Női név, 26. Bagolyfajta, 27. Vonat fut rajta, 30. Igerag, 32. Nátrium.

Betűrejtvények

Skandináv rejtvény (21.)

Rejtvényünkben egy híres magyar feltaláló nevét és találmányát rejtettük el. Ezt kell megfejtenetek!

Futólépésben

	E		J	
T		B		U
	É		H	
ZS		E		Á
	R		SZ	

A sakkjátékból ismert futólépés szabályai szerint olvasd össze a betűket. Eredményül egy vajdasági író nő nevét kell kapnod.

Szóláncok

1

ÉDES
ROZS

2

SÁRGA
HÁZ

3

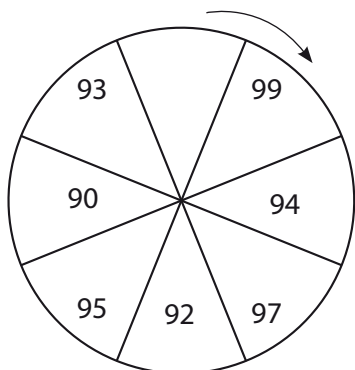
SZÓ
BAJ

4

ÜST
ÖRZŐ

Keress olyan szót, amely mind a felső, mind az alsó szóval egy-egy összetett szót alkot.

Körszámtan

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Szókihúzó

N	N	A	SZ	P	I	K
S	A	Ö	Z	N	Ó	A
N	R	P	I	Z	Ő	N
F	A	K	O	Z	E	O
M	I	P	E	L	Ü	S
B	A	V	V	E	A	C
N	E	G	✱	T	E	J

BIKINI, CSÓNAK, EVEZŐ, NAP,
NAPOLAJ, NAPOZÓK, SZÖRF, TEJ

A fenti szavakat húzd ki az ábrából balról jobbra, jobbról balra, lentől fel, fentről le és az átlók irányába. Ha összeolvad a kimaradt betűket, még egy nyári kellék neve alakul ki.

Lóugrásban

1	2	3
J	Y	J
E	✱	K
E	O	G
O	Á	K
É	✱	K
J	S	T
Á	R	N
Y	✱	L
A	S	A

Szünnidei örömk. Lóugrásban fejsd.

A 20. szám megfejtései

Berakós rejtvény

– Miért? Beteg voltál?

Betűrejtvények

1. földieper, 2. barack,
3. dinnye, 4. narancs

Csigavonalban

Vicckupac

Szókihúzó

kerékpár

Egy kis matematika

$$9 \times 3 - 5 + 7 = 29$$

$$9 : 3 \times 8 + 5 = 29$$

$$7 - 1 \times 4 + 5 = 29$$

$$2 \times 8 \times 2 - 3 = 29$$

Miniberakós

1. Vízszintesen: tar, oda, rág

Függőlegesen: tor, adá, rag

2. Vízszintesen: seb, oda, vet

Függőlegesen: sav, Ede, bot

3. Vízszintesen: tér, ovi, Lia

Függőlegesen: tol, Évi, Ria

A 19. skandináv rejtvény megfejtése:

TERMÉSZETVÉDELEM,
BIODIVERZITÁS

Könyvjutalmat kap

Golić Attila, Szabadka

Iskolám zsenije

Juskán Viktor és Kanalas Dávid

Lőrincz Dianna

Morotvánszki Nikoletta

Az osztályomba több sikeres gyerek jár, ezek közül a legjobbak **Lőrincz Dianna**, **Kanalas Dávid** és **Juskán Viktor**. Velük beszélgettem sikereik és mindennapjaik ti-kairól. Először Lőrincz Diannát kérdeztem.

– **Mely versenyeken vettél részt az idén, és milyen eredményt értél el?**

– A Bátaszéki és a körzeti matematikaversenyen harmadik lettem, a Kenguru matek-versenyen pedig első. Részt vettem még a körzeti biológiaversenyen is, ahol első helyezést értem el. Szintén első helyezést nyertem a magyar körzeti versenyen, a köztársaságin pedig harmadik voltam. A szerb körzeti megmérettetésen is első lettem, végül fizikából is megmutathattam, hogy mit tudok, ott közsé-gi szinten ötödik lettem.

– **Melyik eredményedre vagy a legbüszkébb?**

– A szerb versenyre, mert nekem 18 pontom volt, a többieknek pedig 10-nél kevesebb.

– **Hogy néz ki egy könnyebb napod?**

– Egy olyan hetet választanék, amikor dél-előtt járunk iskolába. 6.30-kor kelek, mert két percre lakom az iskolától. Hét órától 13.10-ig suliban vagyok. Gyorsan ebédelek, mert 15 órától kosárlabdaedzésem van. 16.30-tól 18.30-ig tanulok, elkészítem a házi feladatot, azután visszamegyek edzésre, ami 20 órától 21.30-ig tart.

– **Mik a terveid nyolcadik után?**

– Gimnáziumba szeretnék iratkozni, utána pedig orvosira. Szívsebész szeretnék lenni, aki nap mint nap életeket ment.

– **Köszönöm a beszélgetést. Sok sikert a továbbiakban.**

Kanalas Dávid a matematika, fizika és programozás terén jeleskedett.

– A matematika és a programozás közsé-gi és körzeti versenyén első lettem. Szintén az első helyen végeztem a közsé-gi fizikaverse-nyen. Ezenkívül az országos és a köztársasági programozásversenyen második lettem, ami-

vel jogot szereztem az informatikai olimpián való részvételre.

– **A te napjaid hogyan néznek ki?**

– Reggel eljövök előőrára, tanítás után alig van időm ebédelni, mert 14 órára vissza kell jönnöm programozást gyakorolni, 15-től 16 óráig informatikaórám van az osztálytársaim-mal. Nem tudok végig az órán maradni, mert 16.30-ra angol különórára megyek. 18.20-kor úszás következik, ami azt jelenti, hogy 7.15-től 20 óráig csak annyit vagyok otthon, ameddig megebédelek, azt is nagyon sietve.

– **Hol szeretnél továbbtanulni az általá-nos iskola után?**

– Matekgimnáziumban, aztán pedig ma-tekegyetemen.

Juskán Viktor az iskolában is jól teljesít, de ő zenei tehetségével tűnik ki a többiek közül. Már hatodik éve jár zeneiskolába, ahol gitároz-ni tanul, és nagy sikereket ér el a különböző versenyeken.

– Az idén a Gitar Art elnevezésű versenyen negyedik lettem, a vajdaságin második, a kö-ztársaságin pedig első. Több gitárt is nyertem már.

– **Megosztanád velünk, hogy milyen egy egyszerű napod?**

– Amikor délelőtt járunk iskolába, és még előőránk is van (majdnem mindennap van), akkor 7.15-től 13.10-ig iskolában vagyok. Ti-zennégy órára zeneiskolába megyek, 15.30-ra pedig német különórára. Tizenhét órára vissza kell mennem a zeneiskolába, mert egy trióban játszom. Tizennyolc órától tanulok, aztán 20-tól 21.30-ig úszáson vagyok.

– **Mik a terveid a jövőre vonatkozólag?**

– A zenei pályafutásom biztosan folytatom, vagyis beiratkozok a zenei szakközépiskolába. Más szakirányról még nem gondolkoztam, hisz van még egy évem, azalatt eldönthetem, hova tovább.

Nagyon büszke vagyok az osztálytársaim-ra, de nemcsak a hírességekre, hanem a töb-biekre is, mivel hatan vagyunk kitűnők, ketten

jelesek és egy tanulónak van jó eredménye. Összesen ugyanis kilencen vagyunk az osz-tályban.

A hírességek sora azonban nem ér véget az osztályunkban. Nemrégiben iskolánk még egy tanulója aratott nagy sikert. **Morotvánszki Ni-koletta** ötödik osztályos tanuló első lett Szerbi-ában a Valjevón megrendezett szavalóverseny döntőjében. Vele is váltottam pár szót.

– **Mióta foglalkozol szavalással?**

– Már elsős koromban elkezdtem szavalni, a tanító nénim, Tóth Hajnalka minden évben benevezett a közsé-gi szavalóversenyre. Min-den évben eljutottam Szécsányba a vajdasági döntőre. Harmadik osztályos koromban sike-rült bejutnom a valjevói elődöntőbe, de ak-kor még nem kerültem be a döntőbe. Az idén Momic Violetta magyartanárnom készítette fel a versenyre.

– **Milyen érzés legjobbnak lenni?**

– Fantasztikus. Most érzem csak igazán, hogy érdemes volt küzdeni.

– **Ha jól tudom, te nemcsak szavalással foglalkozol, hanem úszással is.**

– Igen, már évek óta sikeresen versenyzek úszásban. Eddig már több mint harminc ér-met szereztem. Mindennap, amikor esténként beleugrok a medencébe, minden gondomat, bajomat és fáradtságomat elfelejtem. Nagyon szeretek úszni.

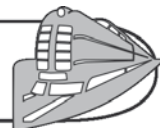
– **Igaz, hogy még csak ötödikes vagy, de gondolkodtál-e már azon, hogy mit szeret-nél csinálni a jövőben?**

– Gondolkoztam már ezen, de egyelőre még nincs határozott elképzelésem. Azt azon-ban már tudom, hogy szeretnék továbbra is szavalni és szorgalmasan úszni. Egy nap sze-retnék eljutni az olimpiára, de addig még sok-sok kilométert kell úsznom.

– Sok szerencsét kívánok, és remélem, hogy az álmaid egy napon teljesülni fognak.

Fa Mónika, 7. osztály
Fejős Klára iskola, Nagyikinda

UTAZZ VELÜNK!

Rodosz középkori városmagja

Rodoszt az ókorban a rózsák szigeteként emlegették, egyesek szerint neve is innen (a görög rhodon szóból) ered. Egy legenda szerint Zeusz Héliosznak ajándékozta a tengerből kiemelkedő földdarabot, s a napisten itt szeretett bele a nimfába, Rhodéba, akiről birtokát elnevezte.

A régészeti leletek tanúsága szerint a sziget már az i. e. második évezredtől lakott terület volt. Az ókorban virágzó kereskedelmi központtá fejlődött, fontos szerepét a római uralom alatt is megőrizte. A kereszténység már az első században elterjedt Rodoszon, s a város a 4. században püspöki székhellyé vált. A 7–8. században – az arab támadások idején – azonban szinte teljesen elnéptelenedett.

Rodosz történelmében kulcsfontosságú szerepet játszottak a Szent János (Máltai) lovagok. A johannita szerzetesrendet a 12. században betegek gyógyítására és a szentföldi zarándokok istápolására alapították Jeruzsálemben. Később egyházi lovagrenddé alakult, s a kereszties hadjáratok során részt vett a harcokban is. Amikor a 13. században a muzulmánok kerekedtek felül Jeruzsálemben, a johanniták Ciprusra menekültek, 1309-ben pedig a jól védhető Rodoszon telepedtek le.

A johannita lovagok a sziget északi csücskében kialakult ókori görög kolóniát a mediterráneum káprázatos gótikus városává varázsolták, ugyanakkor nagy súlyt fektettek az új Rodosz védelmi-harcászati kiépítésére is. A várost 4 km hosszú fallal vették körül, melyen egymást követik a kerek vagy szögletes bástyatornyok, ágyúállások. Egyes szakaszait a lovagok különböző anyanyelvű csoportjai

őrizték, így a körzeteket uraló tornyok elnevezése is egy-egy népre vagy védőszentre utal. A két bástyás Amboise-kapu a védmű hatalmas erődítménye, falán Aimery d'Amboise és a rend címerpajzsa látható. Tőle délre a németek által védett falak a Szent György-toronyig vezetnek, melynek domborműve Sárkányölő Szent Györgyöt ábrázolja. A Spanyol-toronytól a Szent Mária-toronyig terjedő szakaszt a spanyolok, a Keresztelő Szent Jánosról elnevezett toronyig nyúló falrész az angolok felügyelték. A további traktusok a provenç-iak, illetve az olaszok alá tartoztak.

Rodosz központi magját az ún. Collachium, a johanniták fellegvéra és a tőle délre fekvő óváros alkotja. A Collachium főtengelyén a Lovagok utcája fut végig, itt tartották a díszes felvonulásokat és körmeneteket. Két oldalán sorakoznak a különböző nemzetiségű lovagok szálláshelyei, végét pedig a rend híres kórháza, az Armeria zárja le, amely ma a Rodoszi Régészeti Múzeumnak ad otthont. Az Armeria 1440 és 1489 között épült, a földszinti árkados udvarról nyíló helyiségeket régen raktárnak használták. Az emeleti kórterem mai szemmel is hatalmas, mintegy 100 ápolat elszállásolására

volt alkalmas. A johanniták hagyományosan gyógyítással foglalkoztak, kórházaik a jó ellátásról voltak híresek. Hatalmas vagyonukat jó részt a befogadott betegek azon szokásának köszönhették, hogy azok részben vagy egészben a lovagrend javára végrendelkeztek.

A Lovagok utcája másik végén áll a Nagymester palotája. Eredetileg a 14. században épült, 1856-ban azonban felrobbant a török által lőporraktárnak használt épület. 1939-ben az olasz megszállás alatt az eredetihez híven újjáépítették, azzal a céllal, hogy Mussolini és II. Viktor Emánuel rezidenciájaként szolgáljon, Róma újjáéledt dicsőségét hirdetve.

Az óváros keskeny utcái a 16–19. századi török uralom emlékeit rejtik. Az ottomán mecsetek és dzsámik érdekes színfoltként jelennek meg a keresztény gótikus alkotások között.

Így nézhetett ki a Kolosszus

Faith No More

„Soha többet heavy rappet.”

Az 1982-ben alakult amerikai metál-rap együttes föllép az idei EXIT-en (Újvidék – Pétervárad, július 8–11.).

Eredeti felállás: Chuck Mosley, ének; Jim Martin, gitár; Roddy Bottum, billentyűsök; Mike Bordin, dob; Wade Worthington, basszusgitár.

A nyolcvanas évek elején San Franciscóban alakult együttes újdonságot hozott a zenei életbe azáltal, hogy stílusuk a heavy metál, a rap és a funky ötvözetéből alakult ki. Nagyon hamar népes szurkolótáborra tettek szert, bár első albumuk a *We Care A Lot* csak 1985-ben jelent meg. Ezen a korongon Mosley éneke mellett főleg Jim Martin heavy stílusú gitárriffjei domináltak. A következő nagylemez, az 1987-es *Introduce Yourself* (Mutasd be magad), már egy sokkal összetettebb korong, ahol a metál és a rap elemei végre nem kinkeservesen maradnak csak meg egymás szomszédságában. Ám hiába a lemez nagyszerű fogadtatása, a banda 88-ban megváltik Mosley-től akinek helyét a Bay Area énekese, Mike Patton veszi át. Vele készítik el következő alkotásukat a *The Real Thing* című nagylemezt. Pattonnal jó üzletet csinált a zenekar, mert kiválóan tudott váltani az éneklés és rapelés között, valamint igen jelentősen hozzájárult a bizarr dalszövegek megírásához. Zenei stílusötvözetük remekműve is ekkor jelenik meg: az *Epic* című kislemez, amely a jelentős hard rock együttesek közé emeli a bandát. Bár lemezeik kiadását nem siették el, pályafutásuk folyamatosan felfelé ívelt, és az 1992-es *Angel Dust* című lemezükkel jutottak el a csúcra. Ezen a korongon találhatók a Faith No More legösszetettebb, legkomplexebb alkotásai. A lemezt népszerűsítő koncertkörúton azonban egyre inkább kiéleződtek az ellentétek az együttes tagjai között és Martint illetően mindenféle pletykák röppentek fel. Ezúttal alapjuk is volt, mivel következő korongjuk megjelenése után nyilvánosságra hozták, hogy Martint kirúgták és a *King For A Day, Fool For Lifetime* című lemezen már Trey Spruence gitározott. Trey sem maradt sokáig, őt Dean Mentia váltotta fel, majd Jon Hudson következett. Vele készült el az együttes legsikeresebb nagylemeze, melynek – láss pofátlanságot – Az Év Nagylemeze címet adták. Hiába, aki mer az nyer, mert a húzás ezúttal bejött: valóban ez a korong lett a 97-es év albuma. A lemez megjelenését követő koncertkörúton azonban véglegessé vált, hogy a banda tagjai immár nem tudnak egymással dolgozni, így 1998-ban a Faith No More feloszlott. A *Who Cares A Lot* című gyűjteményes album már csak postumus jelent meg. Patton új zenekart alakított Fantomas néven, míg Bottum az Imperial Teen nevű együttesben folytatja pályafutását.

Nagylemezek:

We Care A Lot (1985)
Introduce Yourself (1987)
Real Thing (1989)
Angel Dust (1992)
King For A Day/Fool For Life (1995)
Album Of The Year (1997)
Who Cares a Lot – Greatest Hits (1998)
Live At The Brixton Academy (1999)

Az 1998-as feloszlás után az együttes tagjai szólókarriereket kezdtek építeni, és úgy tűnt, hogy a Faith No More soha többé nem áll össze. Így is volt ez jó tíz évig, egészen 2009 februárjáig, amikor is a főnixmadárként porából föltámadt zenekar tagjai megerősítették: hamarosan visszatérési turnéval jelentkeznek.

Ez be is következett: a híres londoni Brixton Akadémián tavaly június 10-én tartott hangversennyel indították útjára a *The Second Coming Tour* c. hangverseny-körútjukat, mely ma is tart.

– Fura egy történet ez. Őszintén szólva: soha nem gondoltam arra, hogy ismét énekelni fogom a Faith No More számait. Az exzenekar többi tagjával való beszélgetés közben azonban rá kellett jönnünk, hogy nem kell szégyellnünk azt a zenét, amit játszottunk, ez továbbra is jó zenének számít. A legfontosabb kérdés valójában az volt, hogy vissza tudunk-e térni a régi formánkba, és el tudjuk-e játszani a számainkat legalább a régi színvonalon, vagy akár jobban is. Összeálltunk, komolyan gyakoroltunk és rájöttünk: a zenekarunk hangzása kitűnő. És ezt nemcsak mi gondoltuk így, hanem mások is, akik meghallgatták muzsikálásunkat – jelentette ki nemrég Mike Patton, az együttes frontembere.

– Valójában úgy tűnik, most sokkal érdekesebbek vagyunk a közönségnek, mint régen, amikor rendszeresen fölléptünk, ami nagyon furcsa, bizonyos módon hátborzongatóan morbid... Ránk azonban ez is ösztönzően hatott, és úgy döntöttünk: jó, a közönség számára valami miatt úgy látszik, érdekesek vagyunk. Jó lesz tehát, ha a közszereplésünket mi is legalább olyan komolyan vesszük, mint a közönségünk.

A Faith No More újvidéken az EXIT utolsó napján, július 11-én lép föl a fő színpadon (Main Stage). Aki szereti a zenéjüket, ne szalassza el a lehetőséget, mert ki tudja, mikor jönnek megint vidékünkre, mikor láthatjuk őket ismét élőben!

Zac lenne az új Brad?

Senki sem pótolhatatlan, és ebbe a híreségeknél is bele kell törődniük. Bár néha úgy néz ki, hiába születik meg és nő fel a legújabb szépfű, sármos agglegény, aranyhangú éne-

Zac Efron

keső és botrányhős, a régi nem hajlandó átengedni neki a terepet. Szerencsére rajongóiból még mindig több van, mint sztárból, és a lelkes közönség is többgenerációnyi, így mindenkinek jut hely és lehetőség.

Az ellenállhatatlan szépfűk

Hollywoodnak, de valljuk be, nekünk, nőknek is szükségünk van arra, hogy legyen olyan pasi a filmvászonon, akit csodálni lehet, amíg világ a világ. Így nagy szerencsénkre, a „nők bálványa” cím sosem volt betöltetlen. Egykor Robert Redfordtól ájuldoztak a hölgyek, aki most sem néz ki rosszul, igaz, a közelmúltban járt ráncfelvarráson. A sors fintora, hogy a megöregedni nem akaró sztár éppen maga fedezte fel első számú alteregóját, Brad Pitt-et. A Folyó szeli ketté című filmben osztotta rá egy olyan forrófejű fiatal szerepét, akinek gyengéi a lányok. Hogy mennyire hasonlít a két színész mosolya, azt a Kémjátszma című filmben ellenőrizhetjük, ahol közösen akadályoznak meg egy nemzetközi konfliktust, és természetesen megmentenek egy nőt. Most viszont az a hír járja, hogy Brad úgy döntött, nem lesz többé hősszerelmes a filmvászonon. Csak azt nem értjük, hogy akkor miért tűntette el magáról a szeplőket és simította ki az arcát? Mindenesetre nemrég kifejtette, hogy továbbadja a stafétabotot. Szerintünk Zac Efronnak. A High School Musical alig húszéves főszereplőjének már most ugyanolyan a pillantása, mint elődeinek.

Előttünk az utódjuk

Sármos agglegények

Megmagyarázhatatlan cinkosság rejlik a szemükben, és ettől nők millióinak megremeget a lába. De az is lehet, hogy a szenvedélyes tekintet miatt gyengülünk el, vagy esetleg az irigylésre méltó dús, fekete hajtól. Bár egyik kolléganőnk a karakteres, vastag szemöldököt teszi felelőssé. Egy biztos, hogy ezekkel a jellemzőkkel rendelkeznek a sármos agglegények: Cary Grant, George Clooney és Milo Ventimiglia.

Cary Grant ugyan ötször nősült, de szerepeiben annyiszor volt agglegény, hogy tiszteltbeli taggá is választhatták volna a Nőtlenek Klubjában. Ahhoz pedig nem férhet kétség, hogy az eredeti Cary Grant-sárm újabb megismerésért George Clooney. Talpig elegáns, bókokkal hódító, laza életművész. Bár ő (sajnos) nem csak játssza, hogy sosem nősül meg...

Tény, hogy a minden idők legnagyobb férfi sztárjává választott Grant mellett a „legszexisebb vegetáriánus”-on van a világ szeme. Az ifjú Ventimiglia, a Hősök című sorozat sztárja jó úton halad afelé, hogy elfoglalja az ügyes sárm helyét. Kemény harcra kell felkészülnie a szerepért, kortársai közül sokan pályáznak még a címre.

Aranytorokkal megáldottak

Tina Turner, Beyoncé és Rihanna. Három fekete nő, akit a sors és a hasonlóság összehozott az idei Grammy-gálán.

Rihanna

Tina Turner fátyolos, rekedt hangjával már beírta magát a történelembe. Elhitette mindenki, hogy zenében ő „simply the best” (egyszerűen a legjobb). Dalai hatással voltak Beyoncéra is, a mostani díjátadón is feltűnt, hogy mozgásuk és stílusuk mennyire egyforma. De vajon ki tanult kitől? Ez már csak azért is kérdés, mert állítólag éppen Beyoncé volt az oka a soul nagygégy visszatérésének.

A legfiatalabb aranytorkú, Rihanna még abban is hasonlít Tinára, hogy ő is a rosszfűkhöz vonzódik. Rajongói is így biztatják: „Most kell kiszállni a kapcsolatból! Nehogy úgy járj, mint Tina!” Arra, hogy Chris Brown veri a barátnőjét, az idei Grammy-díjkiosztón derült fény. Pedig az énekesnő a szobrocskáért érkezett, amelyet be is zsebelt magának – miként neves elődei.

A botrányhősök

Madonna szexszimbólumként kezdte pályáját, olyan akart lenni, mint Marilyn Monroe. Ez eleinte sikerült is neki, legalábbis dizájnban. Mára a stílusa kissé megkopott, egyesek szerint olyan, mint maga Terminátor, a túlzásba vitt edzések miatt. De az olasz felmenőkkel rendelkező énekesnő még így is egy élő legenda, éppen ezért sokan pályáznak arra, hogy „Új Madonnának” lehessenek. Az első trónkövetelő Britney Spears volt, akit maga a nagy sztár is segített a cím elérésében. A kedélyeket borzolta közös csókjelenetük a színpadon.

És most itt a legújabb hasonmás: Lady Gaga. Madonna hozzá is jó képet vágott, sőt, kijelentette, szereti, amit csinál. A zongorázni is jól tudó, huszonhárom éves énekesnő, ha épp szőke, megnyerné a Madonna-hasonmás-versenyt. És ő is szívesen megmutat mindent magából. Sőt, extrém melltartóival már le is körözte a divát...

A három botrányhős közül tulajdonképpen bármelyik befutó lehetne egy versenyen. Az első tíz percben talán észre sem vennénk a különbséget.

Lady Gaga

Felhívás

A Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete az idén nyáron is megszervezi hagyományos tehetséggondozó műhelyét a kishegyesi Kátai-tanyán augusztus 15-től 22-ig.

A Szép Szó a költészet és a próza továbbbítését művelő, a pódiumművészetek iránt nyitott vajdasági fiatalok egyetlen közös műhelye. Dél előtt beszédtechnikai foglalkozások folynak Pál Ágnes logopé-

dus-gyógytáborozás vezetésével, délután egyéni versfelkészítés lesz Krekity Olga Radnóti-díjas versfelkészítő tanárral, esténként pedig vendéglőadókkal ismerkedünk. Fő munkaidőben a táborban három csoportban folyik a munka, minden korcsoport elkészít egy-egy produkciót, melyet a gálán bemutatnak a szülőknél, az idősebb korosztály pedig tájolni is fog vele.

A csoportvezetők hazai és anyaországi előadók lesznek: Lódi Andrea drámapedagógus (Bácsfeketehegy), Fekete Ágnes magyar szakos hallgató, Kaleidoszkóp- és Illyés Gyula-díjas versmondó (Bácsfeketehegy) és Pataki András rendező, elő-

adóművész (Győr). A táborvezető Hajvert Ákos tanító.

Várjuk a 11 és 25 év közötti fiatalok jelentkezését Vajdaság minden területéről! A résztvevők hozzanak magukkal verseket, így a műhelyben felkészülhetnek az őszi versenyekre!

Résztvételi díj 65 euró dinár ellenértéke. Táborba érkezés: augusztus 15-én a délutáni órákban.

A jelentkezési határidő augusztus elseje. Jelentkezni és érdeklődni lehet Barta Júliánál (tel.: 024/738-003, cím: Lenin u. 29., 24323 Feketić), vagy Hajvert Ákosnál, tel.: 064/3050966, e-mail: hajverta@gmail.com; vmve.versmondo@gmail.com

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatási,
Téjékoztatási, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

INTERNET

Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeknap

- YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
- Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Bordás Győző** ■ Főszerkesztő: **Pressburger Csaba** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
- Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■
- Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
- Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
- Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
- Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■